LIET. BIBLIOTEK. TARYBOS DOVANA

LAIKAS

Nr. 252 XII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 636922

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado Concesión Nº 4285
Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 5 DE FEBRERO — VASARIO 5 D. 1960 M.

1918-II-16 -- 1960-II-16

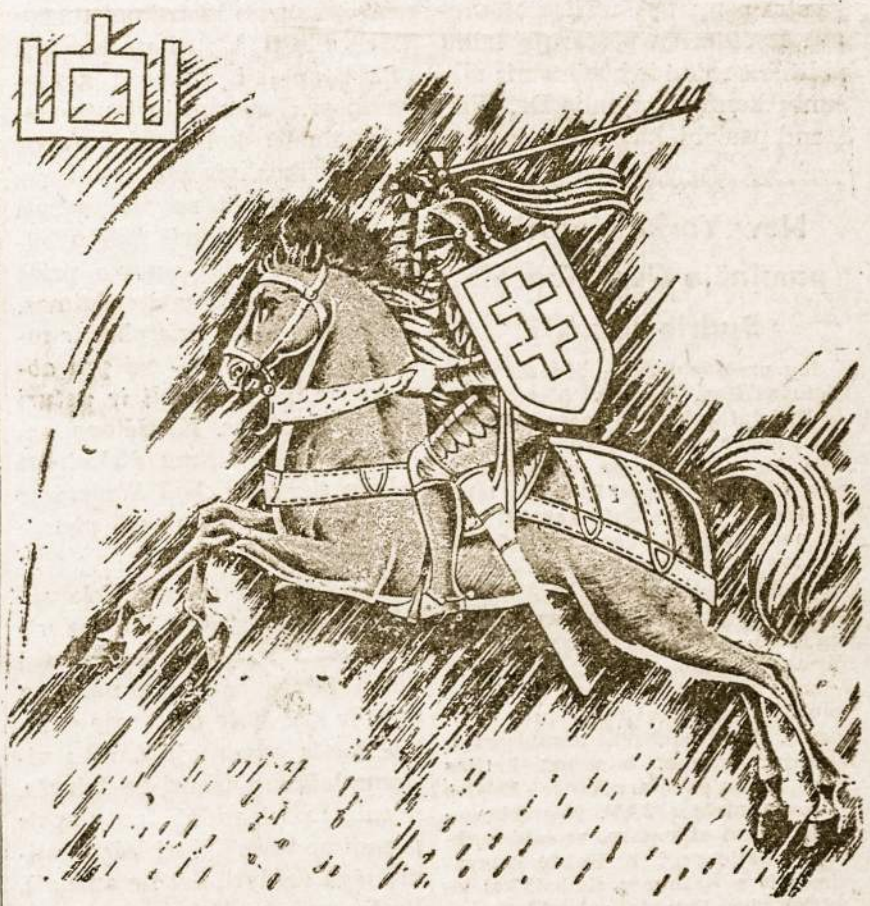

VASARIO 16-osios PRASMĖ SVETUR

Lietuvoje šitą šaltą ir giliai sniege paskendusią dieną mes švęsdami pilni džiaugsmo, dvasios, pakilimo, kupini gražių pasiryžimų dirbti Tėvynei. Šiandie, tragedijos gelmėse, džiaugsmo pajusti neįstengiame, o mūsų dvasia, lyg pašautas paukštis, padrikus. Bet kol išlaikysime senuosius pasiryžimus, kur begyventume, būsime žmonės savo vietoje.

Budėjimas Naktyje

Gero gyvenimo dienomis žmogus nemėgsta minties kreipti į ateitį. Sunkiai prileidžia, kad ateitis būtų kitokia nei ši diena. Geras gyvenimas maža ką skatina paruošti, kad sutiktum ateitį dar giedresnę, o juo labiau niūresnę. Tai pajutom savu likimu: Kitaip esti varge ir nužeminime.

Atgal dairydamies, stengiamės įžiūrėti tam tikrus istorijos rėmus, kuriuose buvo murijamas mūsų valstybės likimas, kokiuose ir dabar galėtų kilti į ateitį. Lietuva yra jog tarp dviejų skirtingų pasaulių brastoje ir jos likimas visada priklausė nuo tudviejų veržlumo — nuo germanų tekėjimo į rytus ir slavų riedėjimo vakaruosna. Lietuvai tik tada išaušo laisvas gyvenymas, kai pirmasis pasaulinis karas, abu galiūnus nusilpninęs pargriovė. Tada lietuvių tauta, per ilgų metų pastangas atgaivinusi tautinę sąmonę ir jaunatviška drąsa bei ryžtingumu įstengė tarp sugriuvusiųjų atsistoti. Tokios pat vilties įsikybę laukėme ir iš antrojo pasaulinio karo, betgi išėjo kitaip. Sugriuvo tik vienas. Rytinis — komunistinis slaviškas Roosevelt'o pagalba išaugo iki neregėto didžio ir toli nusistumęs į vakarus — iki Elbės, ne tik krikščioniškąjai apskritai kultūrai duobę kasa, bet ir pačią Ameriką laidoti rengias.

Antra vertus, Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis, krašto laisvės kovotojų heroizmas ir tremtinių nemažas burys Lietuvos vardą garsina. Be to, kaip mes yra tokių ir daugiau. Visų bendras balsas yra stipriau girdimas, nors ir neišklausomas, bet teikia pagrįstos vilties belaukiant artėjančio Rytų — Vakarų susipurtimo.

Tremties Paskirtis

Kiekvieni užsitęsę vergijos metai neša didžius nuostolius mūsų tautai. Užtai didi atsakomybė abglobia mus visus esančius šiapus "geležinės uždangos". Tremtis galėtų išlaikyti daug lietuviško kraujo ir dvasios, kurie galėtų būti perpilti mirštamai nukraujavusiai tautai, kada jai išaušęs laisvės rytas pareikalaus.

Apie tai, norėdami save pateisinti ar net pagarbinti, dažnai ir iškilmingai pakalbam, bet, kas gi iš mūsų ir kokiu atveju galėtų būti naudingas ten, laisvajai Lietuvai, nenusprendžiame.

Vyresniajai kartai tektų prisipažinti, kad ateities Lietuvoje jos reikšmė gali būti tik labai menka... Metų kupetą ir kaulus parnešti — graudžiai miela pačiam svajonė tepasilieka. Apie tokius tik apysakos rašyti peršasi, o ne apie nauda Lietuvai sapnuojasi. Jai ir pavojaus tremtyje mažiau: nei ji nulietuvės, nei suargentinės ar amerikonės — nors kartais ir labai to trokštų. Kas kita su jos atžala — jaunąja karta, kuriai aplinka didžiausius nutautimui pavoju taip viliojančiai narplioja. O ji tik atsikūrusios Lietuvos žiedas ir viltis ir laimėjimas tegali būti. Ar mes apie tai rimtai pagalvojame? Ar įsibėgę politinėj srity sienų nustatinėjimo galimybėse, nepražiūrėsime pro gyvąjį žmogų, kuris pamiršta lietuviškai kalbėjęs, lietuviškai galvojęs ir tampa svetimas lietuvių Tautai bei lietuviškam įspudingiausių tradicijų tikėjimui, kuriuo svetimtaučiai taip pavidulingai žavėsi.

Reikia tikėtis, kad sykį vergijos pančiai sutruks, ir atsidursime paliktoje žemėje, ne vienam dar nematytoje laisvoje Lietuvoje. Bus tada pirmas džiaugsmo apsvaigimas; bus tada išbučiuota pirmoji žėmės pėda. O paskui prasidės gyvenimas, ir jis atneš ne vieną staigmeną.

Staigmenos

Gali būti staigmena, kad pasijusime tada vienas kito nebesuprantą — nedaugelis žmonių skaičius nedideliame Lietuvos plote. Vieni jų bus grūdinti kietos sovietinio gyvenimo tikrovės. Ir tokių bus daugiausia nors ir jie nebus visi vienodi. Vieni bus grįžę žiauriojo Sibiro kančių upelius išbraidę, kiti bus įvairiais keliais gelbėjęsi, kad išlikus gyviems tėvynėj, kiti miškus išklajoję. Ne vienas bus nuėjęs prisitaikimo keliu. Ar jie begalės suprasti ir pateisinti vienas kitą, kai jų dvasioje susiklostęs skausmas priekaištaus tikriesiems ar tariamiesiems kančios kaltininkams.

POEZIJA IŠ LIETUVOS

KODĖL AŠ DŽIAUGTIS NEGALIU?

Kodėl aš jausti džiaugsmo negaliu,
Kada pavasaris kvėpuoja?
Savos širdies atodūsiu gaiviu —
Man veidą jautriai išbučioja...

Kodėl aš džiaugtis garsiai negaliu,
Kada aukštai pakilus saulė,
Negaili tyro aukso spindulių
Ilgai miegojusiam pasauliui.

Kodėl aš jausti džiaugsmo negaliu,
Kada langų stiklai jau šypsos,
Laisvi, nuo šalčio įspaustų gėlių.

Kodėl aš džiaugtis garsiai negaliu,
Kada subyra sniego gipsas,
Nuo smūgių — iš dangaus pasiuntinių?

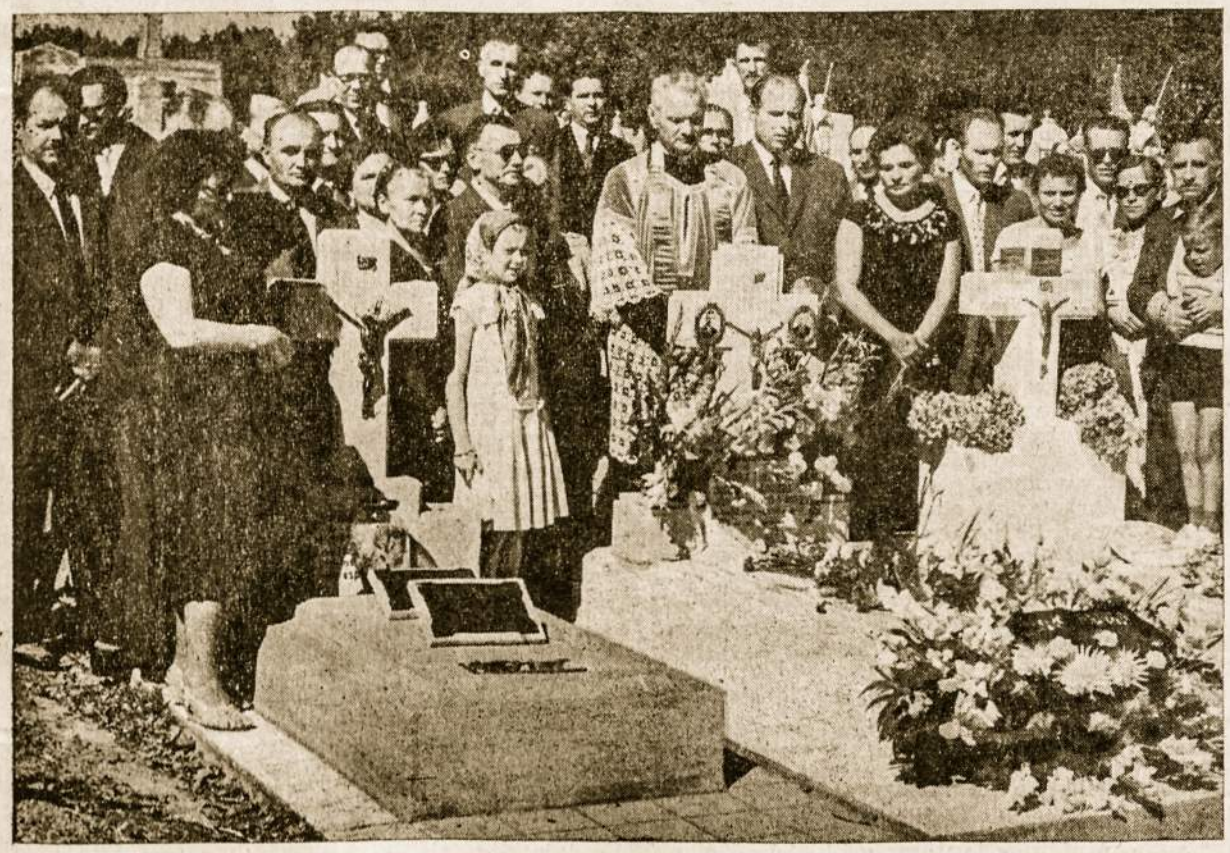

Sausio 24 dieną, Sarandį kapuose buvo pašventintas paminklas ant pereitų metų rugsėjo 23 d tragiškai žuvusių Vytauto Jusaičio ir Bernardo Juozaičio kapo. Pašventinimo apeigas atliko Tėvų Marijonų provincijolas kun. J. Jančius, kuris tuo metų buvo atvykęs iš Čikagos. Šis paminklas buvo pastatytas žuvusiųjų draugų suaukotais pinigais gyvenančių Čikagoje JAV. Kapo sutvarkymu ir paminklo pastatymu uoliai rūpinosi Leonas Avulis, Jonas Miežinskas ir Leonas Kančauskas. Nuotraukoje: Paminklo šventinimo iškilmėse dalyvavusių Buenos Aires lietuvių dalis.

Iš Vakarų grįžusius sutiks staigmena, kai neras paskutinį gražiausių tradicijų išmarstinto lietuviškoje krikščionybėj. Jeigu išblėsta mūsų tikėjimas, išblėsta tėvynės meilė širdyje, mes nenoromis tampame savanaudiško posakio: "ten mano tėvynė, kur man gera gyventi" tikrieji šeimininkai — vergai. To apsileidimo, suglebimo priežastys, atstūmę mus nuo tikėjimo ir tautiškumo, ne iš karto pas mus atsirado, ir ne iš vieno šmoto susideda. Stoka kovingumo dvasios pradeda reikštis: a) Kai nepasitikima bendro likimo kovos draugais; b) Blogas vadovavimas vien praleimėjimais žaidžiąs ir trūkumas pasitikėjimo vadais; c) O pati svarbiausioji nekovingumo ligos priežastis — neaiškumas už ką ir kaip kovoti. Tuos visus nelaimių raistus mes išbrisime ir savo tremtinių tikslą atsieksime bei laisvos Lietuvos susilauksime, jei mes besižvalgydami į tolimus horizontus, pažvelgsime ir į įgimtus mums neišsemiamus tautinius turtus. Jie mus suartins, padės lietuvybę išlaikyti jaunojoje kartoje, tautos garbę iškels ir mes savitą lietuvišką

(Nukelta į 2 psl.)

Nekovingumo Priežastys ir Mūsų Tautiniai Turtai

Teisinkimės, kaip norime, dangstykimės visokiais išsisukinėjimais, bet jei nemylime savo tėvynės, negalime būti teisūs. Tikra tėvynės meilė pradžią ir pagrindą randa mūsų nuoširdžio

"YRA ABSURDAS, PABALTIJĮ IR KITAS PAVERGTAS TAUTAS TOLIAU LAIKYTI NELAISVĖJE"

ATVIRAS ŽYMAUS ŠVEDO IR EUROPIEČIO PASISAKYMAS

(E) Žymusis švedų politikas ir Europos Tarybos veikėjas, Dr. K. Wistrand, Stockholmo dienraštyje "Svenska Dagbladet" (1960-I-12 d. laidoje) parašė ilgą straipsnį: "Skaudžiamoji vieta". Ryšium su pastarųjų laikų politikos raida ir būsimomis viršunių konferencijomis Dr. Wistrand pastebi, kad paruošiamose diskusijose esą per mažai arba visai neliečiami Pabaltijo ir kikų sovietinių kraštų ateities klausimai. Tiesa, JAV prezidentas Eisenhoweris savo laiku pareiškė, kad tie klausimai turėtų įeiti į eilę tų klausimų, kuriuos reikės aptarti viršunių konferencijose. Pavergtųjų tautų reikalas nuolat keliamas Europos ir Amerikos viešoje opinijoje, pabrėžiant, kad nevalia daryti jokio veiksmo, kuris galėtų būti suprastas kaip smurto prieš apsisprendimo tiesę įteisinimas.

"Laikyti tas valstybes ir toliau nelaisvėje — tai yra absurdas, kuris negali ir neturi būti pakūstas. Kruščiovo nenoras tą klausimą diskutuoti kaip tik rodo, kad Sovietams tai yra skaudžiamoji vieta", pabrėžė Dr. Wistrand.

Argi galima manyti, klausia toliau autorius, kad Europa visiems laikams liks perskelta į vieną laisvą ir vieną nelaisvą pusę ir kad šioje pastaroje didelės masės gyventojų turėtų visiems laikams išbūti be laisvės, negalint pasinaudoti tautų apsis prendimo teise? Kurį laiką galima jėga valdyti, bet ne amžiais. Be to, smurtu draugų sau nepasidarysi. Peršasi klausimas, ar yra pačios Rusijos interesuose laikyti tuos kraštus tokioje padėtyje, kuri tų tautų yra jaučiama kaip priespauda ir kuri niekad nesiliaus ugdžiusi pasipriešinimą. Jeigu Maskva manė tuos kraštus panaudoti kaip užtvarą prieš galimą agresiją iš Vakarų, tai turbūt ir patiems rusams turi būti aišku, kad tai *yra klaida. Maskvai nepavyko tas tautas pasidaryti savo draugiškais sąjungininkais. Sovietai tai patys jaučia, bet nenori viešai pripažinti. Sovietams* tikriausia tik prestižas neleidžia keisti satelitinių valstybių padėties.

Tol, kol Sovietų Sąjunga tęsia tokią politiką satelitinių valstybių atžvilgiu, niekas negali tikėti Maskvos taikos šūkių nuoširdumu, rašo toliau Dr. Wistrand. Taikingoji Europoje jokios "užtvarų valstybės" nereikalingos. Kaip kiekvienam kraštui, ir Rusijai pravertų turėti savo pašonėje draugiškai nusiteikusius kaimynus. Draugingos kaimynystės keliu Rusija galėtų daugiau pasiekti ir išlaikyti, negu smurto priemonėmis.

Rusija turi daug vargo su savo satelitais, kai kur ir daug išlaidų.

"Ar ne laikas būtų Maskvai peržiūrėti savo politiką satelitų atžvilgiu ir leisti jiems pagaliau naudotis tautų apsisprendimo teise? Ar tai nėra pribrendęs reikalas?"

Žinoma, Maskva bijo savo pozicijų atsisakyti, kad kiti nepalaikytų tai Sovietų Sąjungos silpnumu. Tačiau, ar šiais laikais, kai griūva šimtametės kolonijinės imperijos, Maskva gali tikėtis išlaikyti savo kolonijinę imperiją kitų tautų sąskaiton? Ar gali ji toliau taikyti kolonijinį režimą Auropos kultūros tautoms, tęsti negirdėtą priespaudą ir kartu save garsinti kaip kitų tautų apsisprendimo teisės ir laisvės gynėja? Vakarai turėtų aiškiai suprasti, kad devynių pavergtų Europos tautų klausimas Maskvai yra "skaudžiausioji vieta" ir kad tautų sąžinė tol nenurims, kol nebus skriauda minėtoms tautoms atitaisyta. Dr. Wistrand baigia: Sovietams patiems būtų laikas suprasti, kad satelitinių tautų pajungimas Rusijos padėties nesustiprina, bet ją dar apsunkina.

New Yorko Lietuviai paminėjo Gen. Konsulo Budrio sukaktį

Jau praėjusių metų gegužės mėn. Lietuvos Gen. Konsului New Yorke J. Budriui suėjo 70 metų amžiaus ir visuomenės atstovų komitetas jau tada buvo pasiruošęs tą vienos iš retų nepriklausomos Lietuvos tebeveikiančių įstaigų šefo sukaktį viešai pagerbti. Dėl sukaktuvininko ligos tos pagerbtuvės teko nukelti ir gal jo įvykti tik sausio 16.

Jaukios Carnegie Endowment rūmų salės (akademijos ir vaišių), kuriose paprastai vyksta Pavergtųjų Seimo posėdžiai, buvo sklidinos. Gausūs sveikinimai tarnybinių viršininkų, bendradarbių, organizacijų, veikėjų, draugų, taip pat Estijos gen. konsulo, einančio ir Estijos atstovo pareigas JAV. Nepriklausomybės akto signataro, socialdemokratų lyderio prof. S. Kairio dalyvavimas ir sveikinimas simboliškai išreiškė visų lietuvių valstybinės sąmonės bendrumą ir valstybinės nepriklausomybės vieningą supratimą.

V. Sidzikausko "odė" sukaktuvininkui išryškino bendros valstybinės prasmės sukaktuvininko darbus, kurių "ypač prasikiša vienas, kuris savo laiku sukrėtė ne tik visą Lietuvą, bet ir visą anų laikų politinį pasaulį, o ypač Paryžių, Berlyną ir Ženevą", būtent, vadovavimas mažlietuvių sukilimui Klaipėdos krašte 1923 metais. Tai buvo žygis prieš to meto politinius galiūnus. Ir to rizikingo žygio vadu buvo pašauktas Budrys. Jo sugebėjimai ir ryžtas daug lėmė, kad tas pavojingas žygis mažlietuviams ir pačiai Lietuvai pavyko. Pagal Klaipėdos krašto konvenciją, to krašto suverenumui ir formaliai perėjus Lietuvai, Budrys buvo pirmas Lietuvos gubernatorius tame krašte. Vėliau perėjo į užsienių reikalų ministerijos tarnybą ir nuo 1928-I-23 buvo konsulu vėliau gen. konsulu Karaliaučiuje, o nuo 1936-XI-11, gen. konsulu New Yorke.

Nedavertinta meilė laisvei

Pasirašius Korėjos karo paliaubas, 1953 sausio 23 per 22,000 kinų ir korėiiečių karo belaisvių atsisakė grįžti į komunistinę šiaurės Korėją ar į raudonąją Kiniją. Tautinė Kinija ir laisvoji Korėja sausio 23 d. paskelbė Azijos Laisvės Dieną. Šiemet tos dienos proga Pavergtųjų Seimas išleido atsišaukimą į Azijos tautų antikomunistinę lygą ir sausio 22 turėjo bendrą posėdį su tautinės Kinijos ir laisvosios Kinijos ambasadoriais.

Pavergtųjų Seimo atsišaukimas iškėlė sovietų pavergtų Azijos ir Europos tautų solidarumą kovoje dėl laisvės ir priminė, kad demokratijos kovoje su sovietiniu totalizmu ligi šiol nedavertinama komunistų pavergtų tautų meilė laisvei. Dėl to laisvėje esančių pavergtų tautų atstovai uždavinys atidaryti laisvajam pasauliui akis ir parodyti teisingą kelią į demokratijos laimėjimą ir į tikrą taiką — kelią dinamiškos politikos vienybėje su pavergtomis tautomis.

Pavergtųjų Seimo posėdyje tautinės Kinijos ambasadorius Dr. Tsiang pabrėžė, kad, nors kova dėl laisvės pirmiausia priklauso patiems laisvę atimtiesiems, pavergtųjų vergija yra visų laisvųjų laisvei grėsmė. Jis taip pat paneigė teigiama Sov. Sąjungos ir raudonosios Kinijos interesų tryžiavimąsi ir iš to galimą tu dviejų totalizmų susikirtimą. Nei dabarty, nei artimesnėj ateity tokiam susikirtimui nėra pagrindo.

Laisvosios Korėjos ambasadorius B. C. Limb paryškino sovietų siekiamos Rytų-Vakarų vadinamos koegzistencijos tikrąją prasmę. Per tą koekzistenciją Kremlius siekiąs, kad laisvasis pasaulis pasidarytų pats savo laisvės duobkasys.

Kor.

Dr. L. BISTRAS ATŠAUKIA SAVO "MIRTĮ"

Dr. Leonas Bistras p. m. XI 18 d. rašo: "Seniai berašiau tad sugalvojau parašyti Tamstai keletą žodžių, ypač kad atsirado ir tam tikras reikalas. Nežinia kieno sumanymu jūsų radijo šiomis dienomis, o kiek vėliau ir Romos radijo rado reikalą paskelbti apie mano mirtį; aš gi, Dievui dėkui, esu sveikas ir gyvas ir bent tuo tarpu nesirengiu mirti. Galimas daiktas, kad žinia apie mano žmonos mirtį (p. m. II. 18 d.) davė pagrindą tokiam gandui. Man gyvam girdėti apie mano paties mirtį šiek tiek nejauku, nors žmonės aiškina tokią klaidą gera grasme: atseit, pranašauja man ilgą gyvenimą. Kaip ten bus su mano ilgu gyvenimu — tik vienas Dievas težino, — tuo tarpu gi tik paprastas klaidingas gandas."

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Nutarimas.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, tos vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintaja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausoma demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima graičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu budu visų jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai ..... vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

Vasario 16-tosios nutarimas ir jį pasirašiusieji

SUOMIAI PAGERBĖ "LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ"

(E) **"Helsingin Sanomat"**, didžiausias Suomijos dienraštis, sausio 13 d. laidoje įsidėjo platų rašinį apie "Lietuvių Enciklopedijos" Amerikoje leidybą, pabrėžiant užsienio lietuvių kultūrinį veiklumą spaudos ir literatūros srityje. Pažymimi leidėjo J. Kapočiaus ir enciklopedijos redaktorių bei bendradarbių nuopelnai, sėkmingai vykdant tokį stambų darbą.

LIETUVIŠKAS KLUBAS VARŠUVOJE

(E) **"Zycie Warszawy"** sausio 12 d. pranešė, kad Varšuvoje pradėjęs veikti Lietuvių kultūros draugijos skyrius, kuris atidaręs klubą (ul. Lowickiej 7-15, Mokotow-wejscie od ul. Wiktorskiej 68). Klubas veikiąs kasdien 17-21 val., išskyrus pirmadienius.

AD. MICKEVIČIAUS KŪRINYS APIE LIETUVOS MIŠKŲ GROŽĮ ANGLIŠKAI

(E) Cambridge universiteto literatūros istorijos profesorius Donald Davis paruošė fragmentą-poemą iš Mickevičiaus "Pono Tado", užvardintą "Lietuvos miškai" (The Forests of Lithuania). Duotas ir įvadas apie Adomą Mickevičių.

● **Prof. dr. K. Pakštas šiuo metu rašo Lietuvių Enciklopedijai** demokratinėmis temomis. Šį savaitgalį išvyksta į pietų kraštus, bet ne į Hondurą. Nuo rugs. 15 d. dėsto geografiją, sociologiją ir rusų kalbą Steubenvillės kolegijoje.

● (E) **Sausio Penkioliktoji.** Klaipėdos susijungimo su Lietuva diena —užsienio lietuviuose buvo paminėta spaudoje ir kai kur parengimuose. Buvo pabrėžtas iš amžių lietuviškas to krašto pobūdis, jo saitai su Lietuva ir faktas, kad Hitleris jį 1939 m. vėl prijungė prie Vokietijos ultimatyviais reikalavimais, paremtais prievarta.

● (E) **20 kraštų pasidarė nepriklausomi.** Per 15 metų po karo 20 kraštų įvairiuose žemynuose gavo valstybinę nepriklausomybę. 1960 metais gaus nepriklausomybę dar 5 kraštai, jų tarpe 4 Afrikos kraštai. Daugumas kraštų, atgavusių ar įgavusių valstybinę nepriklausomybę, yra atsilikę, sunkiai verčiasi ir prašo kitų stipresnių valstybių pagalbos savo buičiai užtikrinti (Trims Pabaltijo valstybėms, kurios seniai įrodė, kad moka savistoviai verstis, nepriklausomybė vis dar negražinama...)

● (E) **Sąvokų maišatis.** JAV prezidentas Eisenhoweris savo metinėje ataskaitinėje kalboje kongrese t. k. pažymėjo, kad imperialistinis komunizmas atkakliai siekia savo tikslų, savo piliečių gerbūvį dabartyje paaukodamas kokiems tai išgalvotiems siekiams ateityje. Mūsų žemės rutulys politiniu atžvilgiu esąs perkirstas tikros prarajos. Susimaišė visos pagrindinės sąvokos. Diktatūrinės, policijos priemonėmis paremtos valstybės save vadina "liaudies demokratijomis". O laisvų tautų pavergimas ginklo pagalba vadinamas "išlaisvinimu". Tokia sąvokų maišatis, savaime aišku, pasunkina susitarimą.

● (E) **Popiežius priėmė St. Girdvainį.** Sausio 11 d. popiežius Jonas XXIII privatinėje audiencijoje priėmė Lietuvos pasiuntinybės Vatikane valdytoją min. St. Girdvainį. Tą pačią dieną buvo priimtas ir Dr. K. Papee, Lenkijos pasiuntinybės Vatikane valdytojas.

● **Dabartinis Kauno miesto plotas.** (E) Dabartinis Kauno miesto plotas esąs 13 x 16 km. Visų miesto gatvių ilgis — 500 klm. Miesto gatvių skaičius ir ilgis po karo padidėję maždaug trečdaliu.

● **JAV prezidentas Eisenhoweris vyks į Sovietų Sąjungą** birželio 10 d. ir ten liks apie 10 dienų. Paskiau vyks toliau į Japoniją.

● (E) **Bonnos įstaigos atidengė,** kad kai kurie antisemitiniai gaivalai, pastaruoju metu pasireiškę Vokietijoje ir kitur, turėję ryšių su komunistinėmis ir sovietinėmis įstaigomis.

VASARIO 16-os PRASMĖ SVETUR

(atkelta iš 1-jo psl.)

kultūrą plačiosiom aplinkos masėm parodysėm. Tik atraskim mes kelią grįžti prie lietuviškai tradicingo tikėjimo papročių įgyvendinimo: lietuviškų vestuvių, krikštynų, nuotaikingų kūčių bei Kalėdų švenčių, Velykų Prisikėlimo apeigų ir tt. Pradėkime šimet nuo atgaivinimo mėgėjų chorų, teatralinių ratelių, liaudies šokių ir dainų būrelių, o svarbiausia, jų rengiamus paren gimus, pasistenkime vargais negalais, dalyvavimu remti.

Jaunystė — tai judėjimo, dainavimo, šokio — riksmo ir dūkimo laikas. Išnaudokime jų savo lietuviškame atžalyne. Atgimkime sekdami mūsų brangiųjų brolių ir sesučių pavergoje tėvynėje pavizdžiu.

Vasario 16 Prisimenant

"Lietuva, Tėvynė mūsų, tų didvyrių žemė" užtrauksime. O niekad ji nebuvo taip didviriška, šviesi, kaip šiandie. Ja žavėsi visas katalikiškasis pasaulis ir Šventas Tėvas su įtakingiausiais Vatikano kardinolais (jų ištisas kalbas šiame "Laiko" numery spausdiname) melsdami Aukščiausiąjį lietuvių Tautai — Rūpintojėlių Lietuvai greito laisvės rytojaus. Tad ko gi mums patiems prie jų troškimų, jų siūlomais ginklais neprisijungti Tautos prisikėlimo kovon? Jog lietuvių tautos istorija — tai Vargo Mokyklos kūryba — išugdžiusi ir laimėjusi mums nepriklausomą gyvenimą. Pati Apveizda yra įrašiusi kiekvieno lietuvio širdy: lietuvi, tu subręsi, atgimsi dvasia, būsi kilnus, šviesus, vieningas ir laisvas *varge!* Varge tu būsi kietesnis už plieną, galingesnis už ąžuola, subrendusį audrose Nemuno pakrantėje, varge tu kūrsi knygą ir maldą bei giesmę, varge kalsi Laisvės Varpą, kuris visiems Lietuvos vaikams turi skambėti ne žodžiais, bet darbais:

"Tu skambink per amžius vaikams Lietuvos:
Tas laisvės nevertas, kas negina jos".

Kun. A. Lubickas, MIC

PATS SKAITYK "LAIKĄ" ir kaimynui patark užsiprenumeruoti!

Okupuotoje LIETUVOJE

MIRĖ DU KARTUS Į SIBIRĄ NUTREMTAS ENDRIUS BORCHERTAS

(E) Aplinkiniais keliais gauta žinia iš Karagandos, kad tame Kazachstano mieste jau 1957 m. sausio 9 d. miręs žinomasis Maž Lietuvos veikėjas, buv. Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas Endrius Borchertas.

Urtė Borchertienė, jo žmona, skirtingais keliais buvo ištremta kartu su sūnaus šeima 1949 metais. Iki 1951 m. kovo 22 d. gyveno viename Krasnojarsko apylinkės avių sovchoze ir mirė nuo malarijos, eidama 73 metus. Ir ji visą savo amžių buvo veikli lietuvininkė. Lietuviai nuoširdžiu liūdėsiu atsimena šiuos lietuvių tautai daug dirbusius ir iškentėjusius veikėjus.

PAMINKLAS B. DAUGUVIEČIUI

(E) Vilniuje, Valstybinio akademinio dramos teatro kieme, sausio 17 d. buvo atidengtas paminklas dramaturgui artistui Borisui Dauguviečiui — bronzinis biustas ant granito papėdės.

● **Lietuvos geležinkėlio brigada** aptarnaujanti ir kai kuriuos traukinius ruože Maskva - Leningradas. Traukinio palydovės nesitenkinančios savo tiesioginėmis pareigomis, bet aprūpina keleivius ir bibliotekinėmis knygomis. Be to, jei kam kelionėje perplyšo drabužis ar suiro avalynė, palydovės ir palydovai taip pat sutaiso, nes traukinyje esanti ir remonto dirbtuvėlė. Neseniai toji brigada pagerbta suteikiant jai garbės vardą. Apie visa tai pranešė Vilniaus radija, tačiau nepaaiškino, kodėl toji Lietuvos geležinkelininkų brigada kursuoja Leningrado - Maskvos ruožu, o ne pačioje Lietuvoje.

Surinko iš kiekvienos vištos po 190 kiaušinių

(E) Šilutės rajono "Tiesos" kolchozo paukštininkas Petras Jakutis 1959 metais iš kiekvienos vištos surinkęs 190 kiaušinių, pranešė Vilniaus radijas sausio 13 d. Jis pats per metus uždirbęs 10.000 rublių ir 3 tonas grūdų. 1960 metais jis ir Jurgaitytė pasiryžę iš vištų išaugti dar didesnį deslumą.

DVASIŠKIŲ "DEMASKAVIMAS"

(E) Vilniaus radijas jau kelinta kartą duoda reportažus-apybraižas apie kai kuriuos Lietuvos dvasiškius, kuriems prikišama "nacionalistinė" veikla ypač vokiečių okupacijos metais. Kai kurie jų kaltinami dalyvavę žmonių šaudymų organizavime.

NAUJAS LIETUVIŠKAS BALETAS

(E) Kompozitorius E. Balsys sukūrė naują baletą "Eglė žalčių karalienė" (Tuo pačiu pavadinimu M. Petrauskas savo laiku yra sukūręs operą). Naujasis baletas dar šiais metais numatomas pastatyti Vilniuje.

GYVENTOJŲ SKAIČIUS KAUNE VIS DAR AUGA

(E) Pastarais metais, kaip praneša Vilniaus radijas sausio 13 d., Kauno miesto gyventojų skaičius pa augo 8.500 gyventojų. (Vilniaus gyventojų skaičius pagal gyventojų surašymo duomenis — 1959 m. sausio mėn. — buvo skelbiamas net 235.000).

LIETUVIAI ŽVEJAI IŠGELBĖJO RUSŲ ŽVEJUS

(E) Žvejybos tralerio 9042 įgula, lietuviai žvejai, Norvegų jūroje išgelbėjo rusų žvejų laivą, kuris mil žiniškų bangų buvo mėtomas, ka sugedo laivo variklis. Lietuviai rusų laivą nutempė į Farerų salas. Pakeliui tris kartus trūko lynas.

LAISVOS LIETUVOS DIDINGI PASTATAI PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Būdingi Chruščiovo prasitarimai Maskvoje

(E) "Komunizmo priešai sako, kad, kylant kultūrai, Tarybų Sąjungoje pasikeisianti visuomeninės santvarka, kad tarybiniai žmonės nebepakęs toliau tokios santvarkos, kokia yra" — pareiškė Kruščiovas savo ilgoje kalboje komunistų partijos centro komiteto plenume, kuris buvo skirtas, kaip žinoma, žemės ūkio reikalams. Žinoma, po to jis dėstė, kad komunizmo priešai klysta, taip manydami. Girdi, jie nepažįstą "tikrosios" sovietinio žmogaus laisvės, pavaizduodami kapitalistinį pasaulį kaip laisvės pasaulį...

Ir eilė kitų Kruščiovo prasitarimų buvo būdinga. Daug laiko skyrė jis įvairių negerovių nurodymui ir kritikai. Bardamas Briansko srities kolchozus ir sovchozus, kad savo įsipareigojimų mėsos pristatyme nei pusės neišpildę, Kruščiovas pastebėjo: "Briansko vadovai, matyti, mėgins visą kaltę suversti Viešpačiui Dievui. Ir nors Dievo niekas nematė, jis be balso, tačiau kai kurie apsileidę šeimininkai ir dabar linkę viską jam suversti".

"Pereitais metais jūs buvote atvykęs pas mus į Stalingradą tuomet taip pat jautėme, kad prieš jūsų atvažiavimą parduotuvėse pasirodė tai, ko anksčiau nebuvo tiek daug, ypač mėsos ir mėsos gaminių". Padėkojusi partijai, kad stalingradiečiams atvežė nors mėsos, priduria dar: "Bet yra ir trūkumų: **Blogai su trikotažų, mažuma pigių audinių, ne visuomet rasi reikalingos vaikiškos avalynės ir drabužių.** Mes tikimės, kad jūs ir čia padėsite mums..."

Kruščiovas po to laiško pastebėjo, kad tokių pasisakymų ir laiškų esą "daug".

Šalindamas kaltę nuo valdančiosios komunistų partijos, kuri matomai vis dar nesugeba gyventojų maitinimą užtikrinti, Kruščiovas kaltininkais išvadino "vietinius pareigūnus". Girdi, tai esąs "blogai organizuoto žmonių aptarnavimo rezultatas".

Ko Kruščiovas bijosi, kalbant apie gyventojų aprūpinimo trūkumus, matyti iš tokio prasitarimo:

"Kuo toliau mes žengiame pirmyn, ir kuo didesni bus mūsų laimėjimai, **juo labiau darbo žmonės kibs prie trūkumų ir tuo mažiau su jais taikstysis...** Žmonės nori, kad tie laimėjimai jaustųsi parduotuvėje ir maisto produktų krepšyje".

Kalbėdamas žemės ūkio gamybos klausimais, vėl ilgai sustojo ties mėgiama savo tema, kukurūzų auginimu. Apgailestavo, kad ne visi dar pamėgę ir išmokę juos auginti. Klausė, kam auginti dar avižas arkliams, jei arkliai išeiną iš mados, kodėl avižų vietoj neauginti kukurūzų, kurie daugiau pašarų duodą. **Gudijos kolchozus barė už tai, kam jie auginą ir valgą tiek daug bulvių,** verčiau ir jų vietoje kukurūzus auginti. Jei būsią daugiau mėsos, pieno, kumpio, žmogus neprašysiąs bulvių... Raginо auginti daugiau grikių, sojos pupų. Grikių košę Kruščiovas gyrė savo kalbose kaip ypatingą rusų arba ukrainiečių skanėstą. **"Kaip gi gali rusai arba ukrainiečiai gyventi be grikių košės?"** Tačiau esą bloga, kad kasmet vis mažiau parduodama valstybei grikių.

Kruščiovas pasisakė ir prieš "išpūstus atlyginimus" kai kuriuose kolchozuose. Kolchozininkų atlyginimas neturįs viršyti tos pat apygardos sovchozinių darbininkų atlyginimą. Siūlė daugiau lėšų skirti į nedalomus fondus (keliams taisyti, mokykloms, ligoninėms statyti ir t. t.) Žinoma, reikią žiūrėti, kad kolchozininkas būtų materialiai užinteresuotas darbu kolchoze.

Išpustas esąs sovchozinių ūkių administracinis aparatas. Anot Kruščiovo, kiekviename sovchoze vidutiniai esą 110 to aparato pareigūnų, jų tarpe 25-30 buhalterių, sąskaitininkų ir apskaitoninkų.

● (E) **Aptiktas akmuo, tris kartus didesnis už Puntuką.** Ligi šio buvo didžiausiu akmeniu Lietuvoj laikomas Puntukas, esąs prie Anikščių. Dabar informuojama, kad pri Barstyčių (Sedos apylinkėse) aptiktas tris kartus už Puntuką didesn. akmuo, kuris tačiau mažai kyšo iš žemės.

● Nikaragua atšaukė karo stovį, kuris buvo nuo 1959 m. gegužės mėn. 28 d.

MITINGŲ BANGA LIETUVOJE

(E) Ryšium su Kruščiovo Maskvoje paskelbtu planu demobilizuoti 1.200.000 sovietinių karių ir siekti tarptautinio nusiginklavimo, Lietuvoje įvyko šimtai mitingų, kuriuose buvo "entuziastingai pritarta" tiems planams. Aukščiausioje taryboje Maskvoje tų planų priėmimo proga kalbą pasakė ir J. Paleckis, pažadėdamas Lietuvos respublikos ištikimybę Kruščiovo planams.

Servicio de Asistencia Legal a los Refugiados

Lą Delegación en Argentina del SERVICIO SOCIAL INTERNACIONAL se complace en informar que ha habilitado en sus oficinas, citas en Paseo Colón 255, planta baja, el **SERVICIO DE ASISTENCIA LEGAL A LOS REFUGIADOS,** bajo los auspicios del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados. En consecuencia, los refugiados de todas las nacionalidades podrán recurrir a estas oficinas para la solución de los siguientes problemas:

Trámites judiciales de inscripción de nacimientos, y de rectificación de partidas; todos los trámites de Registro Civil; rectificación de Cédulas de Identidad; problemas jurídicos familiares y de alquileres; jubilaciones; pensiones y asuntos de trabajo (como ser: despidos, accidentes de trabajo y otros).

Esta asistencia implica una consulta gratuita al abogado.

Se atiende todos los miércoles de 9 a 13 hs. y todos los martes y jueves de 16 a 20 hs.

● **Prano Alšeno knyga "MAŽI ŽODŽIAI",** atiduota spaudai Kanadoje, yra benamio minčių mozaika. Su prof. dr. A. Ramūno pratartimi. Jos autorius čia yra sudėjęs į knygą visą eilę rašinių įvairiausiomis temomis. Vieni tų rašinių persunkti sutryptos tremtinio širdies aimana, priešui atėmus iš jo Tėvynę, kiti — kupini vilties, pasiryžimo ir šauksno į pasaulį ir laisvąjį žmogų, treciuose rašiniuose rašoma apie Dievą, Tėvynę, Laisvę, Šeimą, Tautines tradicijas, Lietuvių kalbą, Tautos šventoves ir t. t.

● **Šiurpi žinia: "Jaunakų Žinų" leidėjai badu mirė.** "Latvija" praneša iš Stockholmo, kad atvykusių iš Latvijos asmenų žiniomis, didžiausio Latvijos laikraščio "Jaunakas Zinas" leidėjai Emilija Benjaminš ir jos sūnus vyr. redaktorius Janis Benjaminš yra mirę badu ištrėmime Sovietų Sąjungoje. Tai paliudijo asmens, kurię kartu su Benjaminais buvo tremiami ir kalinami.

● **Latvijoje tebeveikia laiškų cenzūra.** "Latvija" suteikia duomenų, gautų iš atvykusių iš Latvijos, kad sovietai tebecenzūruoja laiškus į Latviją ir iš Latvijos. Bet, kadangi tų laiškų esą labai daug, tai cenzūra paliečia tik dalį laiškų.

● **Mirė kun. Rašimas.** Taip pat gauta žinių, kad šių metų pradžioje Lietuvoje širdies priepuoliu mirė kunigas Rašimas.

VATIKANAS APIE LIETUVIUS GANYTOJUS

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" sausio 13 d. talpino prel. Lado Tulabos straipsnį apie velionį arkiv. J. Skvirecką, o sausio dr. J. Sav. straipsnį apie Marijonų auksinę sukaktį, kur ypač pabrėžiama Dievo Tarno arkiv. J. Matulaičio veikla. Skiltis puošė abiejų arkivyskupų nuotraukos. Šv. Tėvo Jono XXIII laiską Lietuvių Vyskupams apie kunigaikštį vysk. Merkelį Giedraitį italų kalba sausio 22 įsidėjo "Il Quotidiano" dienraštis.

● **Baltijos pajūriu raketinės bazės.** Raketinių bazių tinklas išplėstas visoje Sovietų Sąjungoje, pradedant nuo "Tueringijos ir Karpatų ligi Vorkutos ir baigiant sovietų šiaurinėmis ir rytinėmis sritimis". Ypač platus raketinių bazių tinklas Baltijos pajūryje. Nuo Ladogos ežero ligi Karaliaučiaus įrengta (įskaitant ir Rytų Vokietiją) apie šimtas raketinių bazių.

S. L. A. VERMUTAS BUVUSIAI VALDYBAI PAGERBTI

yra rengiamas š. m. vasario mėn. 20 d. nuosavuose namuose: Avda. Gral. San Martin 3275, Lanus.

KIEK TEBELAIKOMA LIETUVIŲ TREMTINIŲ SIBIRE?

(E) Eltos Informacijų gautomis žiniomis dar ir šiuo metu įvairiose Sibiro ir Altajaus vietovėse tebelaikoma lietuvių tremtinių, iš Lietuvos ištremtų prieš dešimtį ir daugiau metų. Nors sovietai yra skelbę amnestijas, tačiau tos amnestijos, pasirodo, toli gražu palietė ne visus ištremtus. Gautomis žiniomis, kai kuriose Sibiro vietovėse lietuviai tremtiniai tebedirba prie miškų kirtimo, kur sunkiai bepakeliamus darbus bedirbdami tose vietovėse ankstesniais metais nemaža mirė lietuvių tremtinių, kiti tapo invalidais. Taip yra lietuvių tremtinių šeimų, priverstų dirbti vietos sovchozuose bei vadinamuose tarybiniuose ūkiuose. Pasirodo, kad sovchozuose dirbantieji anksčiau turėjo teisę išsilaikyti vieną karvę. Kruščioviniais patvarkymais pastaruoju metu Sibiro sovchozuose dirbantiesiems uždrausta laikyti karvę. Tasai draudimas žymiai pasunkinęs Sibiro sovchozuose dirbančių lietuvių tremtinių būklę.

Kitomis informacijomis tremtinių, pastaraisiais metais grįžusių į maskvinę priespaudą nešančią Lietuvą, būklė pavergtoje tėvynėje taip pat dažnais atvejais sunki. Pasitaiko, kad grįžusieji neranda savo turėtų namų arba tie namai būva apgyvendinti. Vienur vietos administracinių reikalų tvarkytojai mažai rodo atžvalgumo į grįžusiuosius tremtinius arba tiesiog visiškai jais nesirūpina. Ypač palaužta sveikata grįžusieji tokiais atvejais priversti ieškotis pagalbos artimųjų, jei tokių turi, ar pažįstamųjų. Tačiau taip pat pasitaiko atvejų, kad grįžusiems grąžinami nacionalizacijos nepaliesti gyvenamieji namai, o taip pat sudaromos sąlygos gauti vienokio ar kitokio darbo.

Nors pavergtosios Lietuvos komunistinėje spaudoje ir Vilniaus radijo pranešimuose pastaraisiais metais pateikiama duomenų apie žemės ūkio gaminių pagausėjimą, tačiau tasai pagausėjimas darbo neturinčių senelių bei gausias šeimas turinčių ir mažus atlyginimus gaunančių darbininkų nešildo. Dėl kainų aukštumo mažas atlyginimas nesudaro sąlygų tokiems žmonėms išbristi iš nesibaigiančių trūkumų. O žemes atlyginimus gaunančių darbininkų nemaža ir daug jų gana sunkiai verčiasi.

Taip gausu Lietuvoje elgetaujančių. Tai, galima sakyti, kasdieninis reiškinys. Elgetauja dirbti negalį seneliai. Nestinga elgetaujančių nepilnamečių vaikų. Tokie klausiami dažniausiai pasako, kad priversti elgetauti susirgus motinai ar kitam šeimos išlaikytojui. Žodžiu, padėtis Lietuvoje nėra tokia, kaip kad vaizduojama komunistinės propagandos.

Argentinos Liet. Organizacijų ir Spaudos Taryba

r e n g i a

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

– Vasario 16 dienos – paskelbimo minėjimą,

kuris įvyks:

— Š. m. vasario mėn. 13 d. 21 val. iškilmingas oficialus ir meninės dalies akto minėjimas, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Dr. Vinco Kudirko vardo patalpose, Av. Gral. San Martin 3275, Lanus.

— Vasario mėn. 14 d. 10,30 val. iškilmingos pamaldos už Lietuvą ir jos Nepriklausomybės kovotojus Aušros Vartų Lietuvių parapijos bažnyčioje.

Ir 16 val. įspudingas vainiko padėjimas prie Arg. Didvyrio kapo, dalyvaujant visų organizacijų atstovams bei visuomenei, Katedroje.

Ta proga per

Radio El Mundo ir "Lietuvos Aidai" duos specialią programą.

Radio Excelsior, "Sentimiento y Voz del Mundo" valandėlėje, duos specialią programą apie Lietuvą.

Radio Nacional duos lietuviškos muzikos koncertą.

Visi tautiečiai kviečiami ne tik į minėjimo aktą atsilankyti, bet ir į iškilmingas pamaldas už pavergtą Lietuvą ir vainiko uždėjimo apeigose dalyvauti, tuo parodant mūsų augšto tautinio susipratimo lygį.

ALOST Taryba

Mokslas - MENAS - Literatūra

LAIMĖ ŠIUKŠLIŲ DĖŽĖJE

Kaune, Laisvės Alėjoj, stūksojo didelis namas. Jame buvo kiek keistoku elgesiu Valerijono Valaičio, prekybos įmonė.

Tą dieną praeidami pro šalį žmonės pakartotinai juokėsi. Valaičio prekybos namų lange vėl kabojo skelbimas: "Reikalingas berniukas pasiuntinys„.

Visiems atrodė, jog tos rūšies skelbimas Valaičio lange, tai, nei daugiau, nei mažiau, Valaičio keistumo pažymys Niekad netrūkdavo berniukų, kurie kasdien, gal net dešimtimis užeidavo pas Valaitį pasiuntinio darbo pasiteirauti, tačiaus tas skelbimas - nors retkarčiais pranykdavo, - bet vėl greitai atsirasdavo.

Neturtingieji priemiesčių berniukai žinojo, jog Valaitis yra keistokas pagyvenęs žmogus, tačiaus pasiturintis prekybininkas. Todėl norėjo pas jį gauti darbo.

— O pats darbas - gryni niekai: tik išnešioti klijantams pranešimus, parnešti korespondenciją iš gretimai esančios pašto įstaigos ir - beveik viskas. Atlyginimas - taipgi neturėtų būti blogas... - galvojo darbo jiešką berniukai.

— Tačiau ponas Valaitis nori, kad pasamdytasis berniukas jam daug daugiau padarytų, negu pranešimų išnešiojimas ar pašto parnešimas - našlės Repečkienės Jonukas patyrė ir vėliau draugams paaiškino.

Vieną apsiniaukusį rytą Jonuką lydėjo laimė. Jis atsirado Valaičio prekybos įmonėj ir buvo pasamdytas. Visą priešpietį Jonukas dirbo jo mėgiamą darbą. Jis buvo pasiųstas į vieną gatvę, į kitą su įvairiais pranešimais, pagaliau, net Žaliakalnin teko atsidurti...

Deja, Jonukui ši darbo laimė tęsėsi tik ligi pietų. Popiet, ilgais raizgytais laiptais, šeimininkas jį nuvedė į namo palėpę. Tai buvo pašėlusiai nesimpatiška vieta: gerokai tamsu, visur pilna voratinklių, o pakampiais — tik pelės ir žiurkės šmirinėjo...

— Brrr... — pagalvojo Jonukas — net baisu, kaip aš čia galėsiu dirbti?...

Be to, pašnibždomis reikėtų pasakyti, Jonukas ir iš viso nelabai mėgo darbą...

— Čionai, šioj palėpėj rasi didoką dėžę — paaiškino Valaitis . — Aš norėčiau, kad tojoj dėžėj būtų padaryta visiška tvarka. Dėžė stovi, maždaug, vidury palėpės. Tikiu, Tu ją susirasi...

Valaičiui nulipus laiptais žemyn, Jonukas kurį laiką stovėjo suglumęs, nepatenkintas.

— Didoka dėžė ?... Tai turėtų būti šitoji — Jonukas kalbėjo sau. — O, tai baisus griosdas! Ji turėtų sverti gal... na, gal net apie visą toną... Ir kas gi joje galėtų būti?... — Jonukas prasidarė dėžės dangti ir pažvelgė į vidų: nieko ypatingesnio, tik seni, surūdiję vinys, nebenaudojami sraigtai, gabalai įvairių gelžgalių, sulaužytų raktų, o jau šiūkšlių — daugybė!...

— Nėra ką tame šiūkšlyne tvarkyti ir neapsimoka nieko liesti — pagalvojo Jonukas. — Be to, dėžėj dar pašėlusiai tam-

Šio straipsnio autorius

su, o ir šaltoka prie to... — pasipurtė Jonukas. — Taip vėjas traukia pro palėpes!...

Dar pastovėjo minutėlę tamsioj palėpėj ir vos ne balsu suriko:

— O, ir pelių, pelių šitam raiste! — viena, dvi... trys!... Nieko nėra pasauly biauresnio, ko aš taip nekęsčiau, kaip pelės! Tegul negalvoja senis Valaitis, kad aš čia vargsiu su tais surūdijusiais vinimis ir peles gainiosiu iš kampo į kampą. Aš ne tokiam darbui esu pasamdytas!

Jonukas nusileido laiptais vienu augštu žemyn ir atsisėdo ant priekilangio šviesokam koridoriuje. Ilgokai jis ten sėdėjo, pakol atsirado ir šeimininkas.

— Ar viską jau sutvarkei? — paklausė Valaitis.

— Nieko aš tenai neradau tvarkytino! Tenai tik senos vinys ir kiti nereikalingi daiktai. O prie to — dar daugybė šiūkšlių...

— Taip, tikrai, Jonuk, viskas tenai yra, ką tu suminėjai, tačiau aš norėjau, kad tu tą dėžę sutvarkytum. Tu nesutvarkei jos?

— Ne. Tenai labai tamsu ir šalta. Be to, aš galvojau, kad mane pasamdėt tik pranešimų išnešioti ir paštui parnešti...

— O, — pasakė Valaitis — aš galvojau, kad tu, Jonuk, esi pasamdytas daryti tai, ką aš paliepsiu...

Tačiau šeimininkas neparodė pikto veido ir tuojau Jonuką pasiuntė su pranešimu net į Senamiestį. Jonukas, itin džiaugdamasis, išbėgo ir jau vienas galvojo:

— Visuomet reikia kovoti už savo teises...

Šeštą valandą vakare pasišaukė Jonuką šeimininkas į savo kabinetą, užmokėjo už dienos darbą ir pasakė, kad jo patarnavimas daugiau nebus reikalingas.

Kitą rytą Valaičio lange vėl kabojo skelbimas: "Reikalingas berniukas pasiuntinys".

Prieš pietus darbo laimė pasveikino Vidmantų Kaziuką. Jis buvo pasamdytas. Pranešimų išnešiojimas? Gana daug jų! Jis buvo užimtas ilgoką popietę. Į pavakarę, kada tas darbas buvo užbaigtas, ir Kaziukas buvo nuvestas į palėpę sutvarkyti didžiulę dėžę. Jis nebijojo nei pelių, nei šalčio. Pasikniso po šiūkšles dėžėje, parinko keletą vertingesnių vinių, geresnių raktų ir prisistatė pas šeimininką su šitokiu pranešimu:

— Dėžėje nieko gero. Ką radau vertingesnio, štai, atnešiau. Visa kita — surūdiję, beverčiai daiktai...

— Gerai — pratarė šeimininkas ir pasiuntė Kaziuką į pašto įstaigą. Vakare ir Kaziukas buvo apmokėtas ir atleistas iš darbo. O lange — vėl pakibo tas pats skelbimas.

— Aš neturiu supratimo, kodėl mane Valaitis atleido? — skundėsi tėvams Kaziukas. — Rodos, jokios klaidos nepadariau. Galimas daiktas, kad tam seniui visiškai nereikalingas pasiuntinys...

Grėbliauskų Vincukas buvo pasamdytas sekančiu. Pradžioje ir jam teko vienas — kitas pranešimas pristatyti į nurodytas vietas, kol, pagaliau, ir jis atsidūrė prie tos pat nelemtos dėžės...

Visas pusdienis praėjo, o Vincukas dar vis triūsė dėžėj: dirbo, tvarkė. Atėjo pietų metas. Vincukas dar vis nesirodė iš palėpės. Pagaliau, Valaitis atėjo jo ieškoti:

— Na, ar jau viskas sutvarkyta?...

— Ne, pone, dar daug reikalinga tvarkyti — pasakė Vincukas.

— Gerai, Vincuk, dabar yra pietų metas. Eik pavalgyk, o po pietų — vėl ateisi prie darbo.

Pavalgęs ir vėl dirbo Vincukas, net sušilęs. Ir vakare šeimininkas turėjo ateiti jo pakviesti.

— Dabar — tai gal jau viskas tvarkoj? — šypsodamasis užklausė šeimininkas.

— Jau, pone, darbą baigiau. Štai, tarp visų daiktų — dėžėj radau ir tą. — Vincukas padavė Valaičiui sidabrinę penklitinę monetą su prezidento galva.

— Tai būta keistos vietos sidabrui tūnoti — šypsodamasis pratarė Valaitis ir padavė penklitinę Vincukui: — "Tau, už sąžiningą darbą"...

— Gerai, Vincuk, nuo rytdienos tu dirbsi tik prie pranešimų išnešiojimo. Daugiau tokių dėžių valymui nebeturi...

Kada Vincukas nuėjo gulti, Valaitis paėmė liktarnę ir nuėjo į palėpę pažiūrėti atlikto darbo. Dėžėje tikrai būta įvairiausių liekanų ir šiūkšlių, prisirinkusių net dvidešimt penkerių metų laikotarpy. Tačiau Vincuko buvo pasiektas pats dėžės dugnas. Viskas gražiausiai sutvarkyta, sudėliota. Viename dėžės kamputy sudėta kažkokie daiktai ir ant gabalo skiedros užrašyta: "Geri sraigtai", kitur — "Paveikslams kabinti vinys", "Maži raktai", "Geležies gabalai, kurių paskirties nežinau" ir

Valaitis itin patenkintai šypsojosi ir murmėjo tarytum bepralekiančiom pelėm:

— Jeigu neklystu, radau sau tinkamą pasiuntinį, o jis — rado laimę ir turtą...

● **Paminėjo Antano Sodeikos 70 metų sukaktį.** Šių metų sausio 23 dieną solistui Antanui Sodeikai suėjo 70 metų. Suaktis atžymėta per Vilniaus radiją ir komunistinėje spaudoje, nurodant, kad Antanas Sodeika buvo Lietuvos aperos pionieriumi.

● **(E) P. Galaunei 70 metų.** Sausio 25 dienos transliacijose Vilniaus radijas atžymėjo Pauliaus Galaunės 70 met ąsukaktį. Žinomasis grafikas, meno istorikas ir muziejininkas Galanė Lietnvos nepriklausomybės laikotarpį kurį laiką vadovavo Lietuvos valstybiniam muziejui, vėliau Kultūros muziejui. Dėstė Meno Mokykloje, nepriklausomybės pradžioje buvo įgaliotiniu Lietuvos kultūros turtams iš Rusijos grąžinti, užsienyje suruošė eilę lietuvių liaudies meno ir grafikos parodų. Lietuvos ir užsienio spaudoje (Danijos, Švedijos, Norvegijos, Prancūzijos) rašė lietuvių liaudies meno klausimais. Atskiromis knygomis išėjo P. Galaunės darbai: Lietuvos kryžiai 1926 metais; Senoji tapyba 1926; Ex librisas Lietuvoje 1927; Tapytojas J. Aleškevičius; Vilniaus meno mokykla 1928; L'art populaire Lithuanien 1928; Lietuvių liaudies menas 1930; Litauisk folkkonst knygoje Litauens Konst, Malmoe 1931; Vytauto portretai 1932; L'art Lithuanien 1931; Lietuvių liaudies skulptūros problemos 1932.

● **(E) Astronomas Antanas Juška,** pedagogas ir visuomeninikas, šiuo metu dėsto Vilniaus pedagoginiame institute.

Valaičio lange daugiau anos rūšies skelbimas nebesirodė, tik po keletos metų viršum Valaičio prekybos namų buvo iškabinta kitokia iškaba, kurioje stambiomis raidėmis buvo parašyta:

"Valerijono Valaičio ir Vinco Grėbliausko Prekybos Namai".

Skaitytas Literatūrinėj popietėj, Kanadoj, Hamiltone, 1959 m. gruodžio 6 d.

Pr. Alšėnas

JUOKIS

SKYRIŲ VEDA ĮGUDĘS DURININKAS

KALBŲ GALYBĖ

Jeigu aš būčiau Vytautas didis,
Ašen į karą jokį nejočiau,
Aš įsikibęs valdžios viršūnės
Centran įžengęs taip padiktuočiau:

— — —

Ir kam čia joti prie Juodų marių, —
Nuo kardo, balno įskausta strėnos.
Kas iš tų marių, kas iš tų karių,
Prieš mano svarią ištarme kalbos?

— — —

SUSIRAMINIMAS

Badykit šonus ir kitas vietas,
Kad nekvailiuotų apjudęs svietas.
Išlėpęs kūnas vis mėgsta dūkti,
Ir dažnas proto įma pritrūkti.

— — —

Kam man kultūrą ir krikščionybė
Jei valdžios kėdė mano brangybė
Šeimos apiro, vaikai išdyko,
Laisvė, lygybė visiems patiko.

— — —

Žodžiai ir žodžiai lig begalybės,
Prakalbas mėgsta jaunas ir senas,
Vytauto didžio, didžią didybę,
Tuoj nuskandintų čia žodžių tvanas.

— — —

Vyksta galingas kalbų veikimas,
Posėdžiuos kalba, kalba bankietuos,
Be žodžių raugo joks sujudimas
Dar negirdėtas ir nesapnuotas.

— — —

Jeigu aš būčiau Vytautas didis,
Aš nepradėčiau nė jokio karo,
Susirinkimuos kalbų gausybės
Visokį priešą karstan nuvaro.

—◆—

Pirmyn tautiečiai tegu keliauna,
Takais didybės ir nesugriūna.
Tegu viens kitą gražiai apspiauna,
Jei ant to tako kas nors pakliūna.

Kaimyniškas atlaidumas

—Kaimyne, meldžiu atleidimo, nes mano vištą nulesė tavo salotėles.

—Neimkis, kaimynėli, galvon! Nesenai manasis šuo tave vištelę surodojo.

—Bemaž malonu girdėti, kad varg šas šunelis turėjo tą paskutinį malonumą, nes visai nesenai jį nabraukiau po savo automobiliu.

Politika maironiškai

Antai, pažvelki, tai Kremliaus rūmai.
Iš kurio kyla pragaro dūmai.
O vakariečiai tie diplomatai,
Sako tie dūmai jiems į sveikatą.

Ar matai!

— Tėveli, kodėl apsivedei su mamyte? — klausia 7 metų Onutė.

Tėvas pažvelgė į žmoną ir tarė iškilmingai:

— Matai, jau ir kūdikis pradeda stebėtis.

Baimė be reikalo

Ponia, vedina medžioklinį šunį, sutinka kitą ponią ir supažindina ją su keturkoju:

—Šitas yra medžioklinis šuo.

—Atsargiai! Gal užtaisytas? Kad tu, žinotum, kaip aš ginklų bijau, — ponia traukėsi atbula.

Negražu

Senutė pamatė nedidelį vaiką rūkan ir perspėjo:

—Ar gražu geram vaikui rūkyti?

—O ar gražu gerai moteriai užkabinėti gatvėj vyrus, — atsakė.

Matas

Jeigu tu valgykloje labiau žiūri į maistą, kaip į padavėją, reiškia kad jau sensti.

Nėra reikalo

— Ar nuplovei žuvį prieš kepdamas?

— Ne, nemačiau reikalo, nes juk ji visą gyvenimą vandeny praleido.

Karšta taip kaip niekada,
Atgaivina tik spauda.
Šventą dieną ar kada,
Platink "LAIKĄ" visada!

POPIEŽIAUS JONO XXIII KALBA LIETUVIAMS

VATIKANO RADIJA, 1960-I-21

Garbingiesiems Broliams Lietuvos Vyskupams

Garbingieji Broliai, sveikiname jus ir siunčiame Apaštališkąjį Palaiminimą

Kaip vaikai su dideliu malonumu širdyje nešiojasi tėvo prisiminimą ir, pasitaikius progai, išreiškia jam viešą pagarbą, taip tautos jaučia pareigą prisiminti savo dvasinių Ganytojų pavyzdį; tų Ganytojų, kurie nepalaužiamu narsumu kovojo už jiems patikėtą kaimenę ir jai, kaip brangiausią paveldėjimą, paliko savo mokslą ir savo pavyzdį.

Tokį Ganytojo pavyzdį – kaip Mums yra pranešta –

šiemet prisimena kilnioji, Mums labai mylima, lietuvių tauta, minėdama tris šimtus penkiasdešimt metų nuo mirties uolaus šios tautos vyskupo Merkelio Giedraičio, apie kurio didelį šventumą ir šiandien liudija jūsų tauta. Norėdami tad tarsi apvainikuoti jūsų džiaugsmą, negalime tylomis praeiti šios progos. Juo labiau, kad iškėlimas jo darbų ir visiems priminimas jo dorybių, Mūsų nuomone, bus labai naudingas šių laikų sunkumuose,

Merk. Giedraitis buvo aukštai iškilęs savo gyvenimu,

savo pamaldumu ir dvasios kilnumu. Jis buvo apaštalas, kuris šventąjį Kristaus tikėjimą jūsų tautoje išplatino, sustiprino ir giliai įdiegė žmonių širdyse. Kai 1576 m., būdamas 40 metų amžiaus, buvo paskirtas vyskupu, jis vieno tetroško, kaip "geras Jėzaus Kristaus karys" (II Tim. 2, 3) dirbti didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui: tautą, kuri dar nebuvo išsivadavusi iš daugelio klaidų, jis mokė giliau pažinti ir sąmoningiau išpažinti savo krikščioniškąjį tikėjimą; jis taip pat rūpinosi, kad daugelis atitolusių nuo katalikiškojo tikėjimo, kurių tarpe buvo didelis skaičius kilmingųjų, paklustų šv. Perto Sostui ir grįžtų į jo vienybę.

Reikia stebėtis, kiek daug jis padarė tose aplinkybėse savo žodžiais ir veikliu gyvenimu, ištikimai laikydamasis neseniai įvykusio Tridento Susirinkimo nuostatų: visu uolumu atlikdamas ganytojiškas pareigas, steigė naujas parapijas ir statė bažnyčias, rūpinosi bažnytinių apeigų grožių, visoms žmonių klasėms stengėsi perduoti krikščioniškojo tikėjimo tiesas. Pasiryžimas išplėsti ir sustiprinti tikėjimo tiesų mokymą (katekizaciją) buvo jo pagrindinis rūpestis ir nenuilstamos veiklos tikslas: jis rengė iš šio krašto kilusius tinkamus kunigus, kad jie, kalbėdami vietine kalba — kaip jis pats visiems buvo davęs pavyzdį — lengviau galėtų žmones laimėti Kristui; jis platino knygas, kad jų pagalba krikščioniškojo tikėjimo tiesos kuo plačiausiai pasklistų tėvynėje.

Šios didžios dorybės Mums atrodo kaip tik labai tinksmi pavyzdžiai kuriais ypatingai turėtų sekti visi mylimieji lietuvių tautos sūnūs.

Gerai žinome, kokius laikus išgyvenate,

ir tai Mes labai skaudžiai atjaučiame. Jau seniai brangioje jūsų tėvynėje katalikų Bažnyčiai yra statomos visokios kliūtys, tiek vyskupams ir kunigams kliudoma atlikti savo pareigas, tiek net tikintiesiems kliudoma gyventi pagal savo krikščionišką tikėjimą.

Ganytojai yra arba išvyti iš tėvynės, arba turi gyventi šalia savo vyskupijų, suvaržyti, toli nuo mylimų tikinčiųjų, arba yra nuolat kliudomi laisvai ir pilnai atlikti ganytojiškas pareigas. Nemaža kunigų ir daug pasauliečių dėl parodyto tvirtumo, laikantis tikėjimo ir saugojant švenčiausias Bažnyčios teises, buvo arba ištremti arba sumesti į kalėjimus, kur daugelis mirė, pakirsti ligų ir kančių. Vienuolijų nariai išblaškyti, jų turtai ir namai konfiskuoti, Katalikų Akcijos organizacijos panaikintos, jūsų mokyklos uždarytos ir jų vietoj įsteigtos kitos, kuriose ne tik draudžiamas krikščioniškų tiesų mokymas, bet aukštinamas ir platinamas ateizmas; civilinė valdžia Bažnyčios laisvei stato daugybę užtvarų ir kliūčių; dienraščiai, laikraščiai ir kiti krikščioniško mokslo leidiniai, kuriuos savo laiku katalikai gausiai, mokslingai ir naudingai leido, jau seniai nutildyti ir veltui pasigendami.

Šioje sunkioje padėtyje ano vyro darbai

ir gyvenimo pavyzdžiai visus, kurie nešioja krikščionies vardą, be abejonės paskatins nenugalimu tvirtumu ištverti dorybėse: ypač mylimiausius Lietuvos kunigus, kurie — kaip žinome — pasižymi tokiu dideliu uolumu ir su savęs atsižadėjimu atlieka jiems patikėtas pareigas.

Dėl to sekdami Merkelio Giedraičio nuostabiomis dorybėmis, jo ištverme, nugalint tokius didelius sunkumus, kunigai savo tautoje tebūna tobuli Dievo žmonės, pasirengę atlikti kiekvieną gerą darbą, tinkami naujojo Testamento vykdytojai (plg. II Tim. 3, 7; II Kor. 3, 6). Teseka jo tvirtumu, ginant katalikiškojo tikėjimo teises, perduodant — kiek galint — krikščioniškąsias tiesas, žinodami, kad Dievo žodžio negalima sukaustyti (plg. II Tim. 2, 9). Ragindami kunigus, kad "tvirti tikėjime" (I Petr. 5, 9) diena iš dienos vis stiprėtų vieningume, siekiant išsaugoti širdžių sutartinę ir išlaikyti nepažeistą tikėjimo paveldėjimą, už juos kuo karščiausiai meldžiamės į "visokios paguodos Dievą" (II Kor. 1, 3).

Ano didžiojo Lietuvos vyskupo atliktus darbus teprisimena ir tikintieji, kad iš jo gautą katalikiškąjį tikėjimą kaip neįkainuojamos vertės paveldėjimą ir pirmąjį išgavymo bei garbės šaltinį, saugotų kantriai ir tvirtai ir pagal jį tvarkyti savo gyvenimą.

Žinome, kaip labai jie yra prisirišę prie savo katalikiškojo tikėjimo. Kai tik gali, atlikdami net ilgiausias keliones bei nugalėdami didžiausias kliūtis, jie lanko savo šventoves. Be to, jie yra labai ištikimi Romos Popiežiui ir teisėtai Bažnyčios Hierarchijai. Dėl to juos sveikiname iš tėviškos širdies ir labai prašome, kad ir ateityje ištvertų tame pačiame uolume, kad stiprintų savo dvasią Sakramentais, kad šventadieniais, jei tik galima, dalyvautų Eucharistinėje aukoje, iš jos be atvangos semdamiesi tos gyvybinės jėgos, kurios niekas negali užslopinti.

Šeimų tėvus ir motinas raginame,

kad atsimindami savo labai atsakingas pareigas, vaikus, o ypač jau paaugusius jaunuolius, kuo geriausiai žodžiu ir pavyzdžiu auklėtų ir ugdytų juose dorybes.

Kadangi dėl liūdnos dabartinės padėties kunigams yra draudžiama vaikus mokyti katekizmo, reikia, kad tėvai, paveldėdami Dievo tarnus, vaikams perduotų neužgesintą paveldėtąją tikėjimo šviesą. Jaunuolius, kuriuos tėviškai mylime, kviečiame prisiminti drąsius ir didžius Merkelio Giedraičio darbus, kad galėtų iš jo pasimokyti, ką reiškia kovoti už katalikų tikėjimą ir jį ginti visomis jėgomis.

Mes trokštame, kad jums ateitų šviesesnės dienos

trokštame, kad pasibaigus neapykantai ir persekiojimams, kurius šiandien kenčia Bažnyčia, visose piliečių klasėse įsigalėtų toji taika ir santaika, kurios vienintelis tvirtas pagrindas yra Kristaus Evangelija. Nuolankiai maldaujame galingiausiąjį Dievą, kad per Švč. Mergelės Marijos užtarimą suteiktų tai, ko visi taip labai trokšta. Per užtarimą Marijos, kuri yra Nekaltai Pradėtoji, į kurios rankas yra sudėtos mūsų viltys. Žinome, kad jūs ją garbinate ypatingu pamaldumu šiuo metu, paminėję trijų šimtų penkiasdešimties metu sukaktį, kai jūsų tauta pradėjo uoliai garbinti Dievo Motiną Šiluvoje.

Norime, kad šiuos mūsų troškimus ir linkėjimus sustiprintų Apaštališkas Palaiminimas. Jį kaip dangiškų malonių laidininką ir kaip Mūsų prielankumo ženklą iš širdies suteikiame jums visiems, Garbingieji Broliai, kunigams ir visai mylimajai lietuvių tautai, tiek tėvynėje gyvenantiems, tiek esantiems už jos ribų.

Rašyta Romoje, iš Šv. Petro Sosto, 1959 metų gruodžio mėn. 8 dieną, antraisiais Mūsų Pontifikato metais.

Popiežius JONAS XXIII

LIETUVOS ATSTOVAI ROMOS SINODE

Sausio 24 d. Šv. Tėvas Jonas XXIII šv. Jono Laterano bazilikoje atidarė nepaprastos svarbos pirmąjį istorijoje Romos vyskupijos, kurios vyskupas yra popiežius, sinodą, kurį sausio 25-27 dienomis pats pravedė Vatikane ir iškilmingai užbaigė sausio 31 d. šv. Petro bazilikoje. Bazilikoje ir posėdžiuose Vatikane, kuriems pirmininkavo patsai popiežius, iš lietuvių oficialiai dalyvavo vysk. dr. V. Padolskis, prel. dr. L. Tulaba ir kun. dr. P. Brazys MIC, pirmas kaip šv. Kazimiero, antras kaip Marijonų tarptautinės kolegijos rektorius, kun. dr. V. Balčiūnas ir kun. dr. S. Matulis MIC, kaip tų kolegijų dvasiniai vadovai. Sinodo nuosprendžiams įvairių komisijų ruoštasi per ištisus metus. Juos patvirtins ir paskelbs Šv. Tėvas. Jie turės ne tik vietinės, bet ir globalinės reikšmės.

"Tylos Bažnyčios" skausmas Rimšos kūrinyje

BENDRAVIMAS SU ŽMOGŽUDŽIU IR ANTIKRISTU

ALFREDO OTTAVIANI, vieno iš įtakingiausių kardinolų, kalba pavergtiesiems, pasakyta Romoje sausio 7 d. Švč. Marijos Didžiosios bazilikoje.

Verčia jaudintis iki ašarų tai, ką pasako jūsų malda į Mariją ir tai ko jūs ją prašote; malda, kuri yra lyg aidas daugybės kenčiančių žmonijų dejavimų priespaudos kraštuose. Jūsų malda šįčia, katalikybės centre prie Marijos kojų, lyg sujungia draugėn visų jūsų brolių maldavimus bei ašaras, kurie šaukiasi tos pačios Švenčiausios Mergelės Gyer,e, kaip Vengrijos Karalienės, Čenstakavoj kaip lenkų Maralienės, Čekoslovakijoj Sastine kaip Sopulingosios Motinos, Kijeve šv. Sofijos Nesunaikinamos Madonos, Bistricos Marijos ir daugybėje kitų jūsų tautinių Marijos šventovių.

Niekas už jus labiau nemyli

ir netrokšta taikos. Skaudžiau už kitus jūs jaučiate siaubingus karo padarinius dar ir dėl tremties, kurion jus nubloškė kitų siautėjimas. Niekas labiau už jus nesiilgi tos taikos, kuri leistų jums su džiaugsmu grįžti įtevynę, vėl išvysti ir apkabinti savo artimuosius ir dar kartą laisvai pasimelsti savo didžiosiose ir garbingose šventovėse.

Bet tai padaryti jūs galėsite tik tada, kai pasaulis išgirs tiesos ir teisingumo Mokytojo, šv. Petro Įpėdinio, žodį apie tikrąją taiką, pasakytą paskutinėje kalėdinėje kalboje. "Kaip tas žodis "taika" yra piktnaudojamas! — pasakė Jonas XXIII. "Tikroji taika yra tik viena: Kristaus taika! Ji turi tik vieną veidą — tą, kurį jai davė Kristus... Ji yra nedaloma. Nė vieno tų bruožų, kurie sudaro jos nekintamą veidą, negalima nepaisyti arba panaikinti".

Ji reiškia ne tik nusiginklavimą, ūkinių gėrybių pasidalinimą, sutarčių gerbimą bei socialinių problemų išsprendimą, bet ir pavienio žmogaus, šeimos ir religijos teisių apsaugojimą. Taika yra nedaloma. Tai pasakė popiežius. Negalima galvoti tik apie materialinę klausimo pusę! Reikia turėti prieš akis ir dorovinius ir dvasinius dalykus: — kaip sąžinės laisvę, tvarką ir saugumą, naudojantis prigimtine ir antgamtine teise.

Kol Kainas galės užmušinėti Abelį

ir niekas jo nesudraus, kol ištisos tautos bus laikomos vergijoje ir niekas negins prispaustųjų, kol net ir trims metams praėjus po Vengrijos sukilimo pasaulis žiūrės, kaip tenai pasmerkiami mirti studentai, ūkininkai ir darbininkai dėl to, kad mylėjo laisvę, užslopintą svetimųjų kariuomenės tankų, ir nesibaisės tais nusikaltimais, tol negali būti kalbos apie tikrąją taiką, o tik apie susitaikymą ir koegzistenciją su niekeno nesudraudžiamu žmogžudžiu.

Kainas nepasitenkino savo brolio Abelio nužudymu! Brolžudystę jis palydėjo visišku abejingumu ir pasityčiojimu. "Argi aš esu savo brolio sargas?" (Pradžios, IV, 9). Tas atsitikimas tarp dviejų brolių, kai žinome, kartojasi visais laikais iki mūsų dienų. Iš vienos pusės užmuštas Abelis, kurio verkia tėvas ir motina. Iš kitos pusės žmogžudys Kainas niekina savo auką ir randa tūkstančius pasiteisinimų. Jį nužudė, kad galėtų pastatyti eilę miestų.

Jau dešimtys metų, kaip tariamai žmoniškų ir socialinių teorijų vardan tam tikri žmonės paėmę valdžią į savo rankas (nenoriu sakyti kokiomis priemonėmis) ir tapę vadais, niekšiškiausiu būdu deportuoja, grūda į kalėjimus ir žudo kitus: vienu žodžiu visa paveržia dykuma.

Istorijoje kartojasi Tamerlano laikai

Pačiame dvidešimtojo amžiaus vidury vyksta apgailėtinos tautžudystės, masiniai išvežimai, žudynės, kaip pavyzdžiui Katyne, ir skerdynės, kaip pav. Budapešte.

Negana to! Kiti nesigėdi paduoti rankos naujiesiems antikristams! Priešingai, daro lenktynes, kas suspės pirmas paspausti aniems ranką ir vieni kitiems maloniai nusišypsoti.

Kai Hitleris savo laiku buvo atvykęs Romon, popiežius išvažiavo iš miesto. Šiandien jau visi, ir tie, kurie tą žygį tada kritikavo, pripažįsta, kad popiežius padarė labai gerai ir kad geriau negalėjo padaryti, ne tik kaip popiežius, bet ir kaip save gerbiąs žmogus, žmogus, kuris turi širdį ir žino, kaip pasielgti su tuo, kuris nužudė tūkstančius nekaltųjų ir buvo siaubas ištisoms tautoms. O vis dėlto kokias šventes jam kėlė, kokius priėmimus jam ruošė, kaip jį garbino! Ir jis, Hitleris, nebuvo savo brolio sargas, o užmušėjas. Jis statė miestus ir kūrė civilizaciją.

Ta pati istorija kartojasi ir po jo, tik kitų principų ir kito imperializmo vardu. Iš kur toks apakimas daugelio, tiesiog daugybės? Argi žmoniškumo jausmas taip jau yra iškrypęs ir dingęs iš žmonių širdžių? Kaip, kodėl? Ar tai čia žmogaus iškilimas, ar šituo gali didžiuotis naujoji visuomenė? Ar šitai slypi po gražiais socialinių laimėjimų šūkiais bei prakalbomis? Ir ar niekas daugiau nebekelia balso prieš tuos, kurie žiauria priespauda tariasi užgesinę žmogaus širdyje net mintį apie Dievą ir, akivaizdoje tikros mirties, užgniaužė krikščionišką nemirtingumo viltį.

Kaipgi pagaliau buvo prieita iki tokios gėdos,

kad milijonų milijonai piliečių kelia ovacijas prievartai, tiraniai, žiaurumams? Ar tai štaitoks naujasis žmogus, padaręs tiesos neįtikėtną pažangą? Žemę nusėja pančiais ir gedulu, pajungę sau dangaus erdves, ruošia dar vieną kartą tikisi įrodyti, kad nėra Dievo? Tai dar nėra jiems pavykę, kad su tokiu įtūžimu vis iš naujo kęsinasi; ir tai rodo, kad dar labai toli nuo šito įrodymo.

Deja, taip dažnai ir tokiu brutalumu besikartojąs šis didžiausias nusikaltimas atbukino krikščionišką jautrumą net pakrikštytuose. Ne tik kai žmonės, bet ir kaip krikščionys jie nebereaguoja ir nebesukyla. Kaip jie begali jaustis krikščionys, jei nejaučia krikščionybei padarytų žaizdų? Jei ranka sužeidus ją nebeskauda, ji yra nebegyva. Lygiai taip ir krikščionis, kuris nebejaučia, kas yra krikščionybės priešybė, jau nebėra gyvas Mistinio Kūno narys.

Ankstesnieji, kaip ir šiandieniniai persekiotojai

žudydami, sodindami į kalėjimus, išvėždami svetur, atsiekdavo dviejų dalykų: pašalindavo iš savo tarpo tuos, kurių labiausiai bijojo ir įbaugindavo, suniekindavo bei suteorizuodavo mases. Šiurpas nukrečia prisiminus, kiek krikščionių su savo ganytojais šiandien yra supančioti. Tai nepigus,iš piršto išlaužtas neatitinkąs tiesos, nepagrįstas pasakymas: ne! Toks Vengrijos Kardinolas primatas, tebesidalinąs su savaisiais kryžiaus našta, kurį neša visa tauta. Toks ištremtas ir saugomas namų arešte Kardinolas Stepinač, toks Arkivyskupas, didis Pragos Arkivyskupas, nenuteistas nei nepasmerktas, bet nušalintas ir kažkur dingęs: jau vienuolika metų, kaip niekas apie jį nežino, niekas negirdi jo balso, niekas nesulaukė iš jo nei vieno rašyto žodžio. Kalėjimuose ir kitaip suvaržyti vyskupai, dau-

(Nukelta į 6 pusl.)

ĮVAIRENYBĖS

● **Lietuvos kančių plakatai plinta po pasaulį.** Jų vienas vaizduoja Pabaltijo kraštuose genocidą — skrendančią mirtį virš kapinyno. Apačioje baisūs paveikslai nužudytų kun. J. Dabrilos, taipgi nužudytųjų Rainių miškeliuose. Plakate įrašai: "Braziliečiai, kovokite su sovietiniu internacionalu Brazilijoje ir Pietų Amerikoje. Šalin komunizmas!" Kitame plakate — nukryžiuotoji Lietuva ir baisūs vaizdai nukankintų Praveniškėse, Rainių miškelyje. Be ankščiau pažymėto šūkio, čia dar reikalaujama laisvės Lietuvai, Latvijai, Estijai, Vengrijai, Rumunijai, Bulgarijai, Kinijai ir kitoms šalims. Išleido Tarptautinis Frontas prieš komunizmą, kurio atstovu Pietų Amerikoje pažymimas Meldutis Laupinaitis.

STIPRI PADĖKA UŽ TVIRTĄ ŽODĮ

Po savo žinomos kalbos kardinolas A. Ottaviani sulaukė gausių padėkos telegramų bei raštų iš italų ir kitų. Taip pat telegramas pasiuntė vysk. V. Padolskis, min. S. Lozoraitis ir min. S. Girdvainis. Italijos Liet. Bendruomenės Taryba ir Valdyba įteikė išsamų raštą. Kardinolas visiems raštu padėkojo. Pažymėtina, kad jis savo kalbą paverg tiesiems pats paskleidė įtakingoje visuomenėje ir spaudoje.

● **Vlado Šlaito naują eilėraščių rinkinį — "Ant saulėgrąžos vamzdžio"** leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga. Apie eilėraščius atsiliepiama, kad: "Graudūs ir sultingi tie eilėraščiai sminga patys širdin ir atmintin".

BENDRAVIMAS SU ŽMOGŽŪDŽIU IR ANTIKRISTU

(Atkelta iš 5 psl.)

gybė tikinčiųjų nebegali švęsti Kalėdų ir tai didžiuliuose žemyno plotuose; šitai žinoma visiems, šitai aišku kaip dieną. (Dokumentacija galima rasti "Aannuario Pontificio" — Popiežiaus kalendoriuje, kur galima matyti, kai daug yra vyskupijų, kur pažymėta, kad vyskupas yra kalėjime ar išvežtas ar neleidžiama jam eiti pareigų).

Norėtųsi manyti, kad tai turėtų iššaukti audringūs protestus, kad tai turėtų sukelti ant kojų visą žmoniją, kad į tai turėtų būti atsakyta pasipriešinimo šauksmu, panašiu į nesulaikomą raudą. O tačiau nieko panašaus. Tam tikra spauda, besivaikydama visokiomis sporto naujienomis, aktoriais, nusikaltimų aprašymais, nežino to, ką visi žino: kad DAUGYBĖ ŽMONIŲ YRA KALĖJIMUOSE, DAUGYBĖ PRIVERSTINŲ DARBŲ STOVYKLOSE, DAUGYBĖ SUVARŽYTI TOKIAIS GELEŽINIAIS VARŽTAIS, KAD NET PORAI DIENŲ NEGALI IŠVYKTI IŠ SAVO TĖVIŠKĖS BEI IŠ SAVO NAMŲ. Politikai bei užimą atsakingas vietas vyrai žino, kad pusė Europos neturi jokios laisvės: nei mokyklos, ne studijų, nei profesinės. Čia yra tik vienas galimumas būti ŽMONĖMIS: tai būti VERGAIS; garbinančiais valdančiuosius. Jie žino, kad kiekvieną momentą, visiškai priklausant nuo nepažabotų užgaidų, galima patekti apokaliptiškon prarajon. Žino, bet, nesutardami tarp savęs, pasiduoda svetimai iniciatyvai, pasiduoda lyg apglušinti ano teroro, nors kartais, kaip kai kurie intelektualai, nepereina tarnauti persekiotojams, tikėdamiesi kritišką valandą išnešti sveiką kailį.

Pagaliau, nors laiko save krikščionimis,

visai nepaiso augštesnės srities motyvų ir jais nesivadovauja.

Galima būti žmogumi, užimančių augščiausią vietą visuomenėje, ir būti kartu mirusiu. Viskas yra galima, tačiau neįmanoma yra gyventi šitokiame nejautrume. Gyvastingumas pasireiškia pajautimu skausmo, tuo, kaip jautriai reaguojama į sužeidimą ir koks greitas ir stiprus yra tas reagavimas. Jei jau nebereaguojama, esama suglebusiu, ištižusiu.

Ar gali tad krikščionis akivaizdoje krikščionių žudiko, akivaizdoje to, kuris, pasitenkindamas Dievo neigimu, jį niekina ir, skelbdamas žiauriausią kovą, kankina jo tarnus ir vaikus, ar gali krikščionis šypsotis jam ir pataikauti? Ar gali krikščionis pasisakyti už bendradarbiavimą su padėjėjais bei sąjungininkais tų, kurie kovoja už įsigalėjimą ir ruošia kelią tokiam žiauriam antikrikščioniškam rėžimui į dar laisvus iki šiol kraštus? Ar galima būti patenkintu bet kokiu santykių pagėrėjimu, jeigu pirm visko nėra pagėrėjimo žmoniškume, jeigu nėra to paprasčiausio atsižvelgimo į žmonių sąžinės laisvę bei jų tikėjimą, jeigu mūsų atveju nėra atsižvelgimo į pakartotinai apspiaudytą, apvainikuotą erškėčiais bei sumuštą Kristaus veidą? Ir ar galima ištiesti ranką tam, kuris tai daro? "Kad aš ten būčiau buvęs su savo frankais!" — sušuko Klodvigas, kausydamas pasakojimų apie Kristaus kančią. Bet Kristaus kankinimas tęsiasi. Kitas prancūzas nemirtingomis raidėmis yra parašęs: Jėzus yra agonijoje; o tu eini į derybas su jo kryžiuotojais".

Tačiau kryžiaus papėdėje yra Motina:

yra ji, MARIJA. Per ašaras, kurias ji, dalindamasi savo Sūnaus skausmu, išliejo, per ašaras, kuriomis maldavo atsivertimo ir atleidimo kryžiuotojams, per baisų jos širdies skausmą, matant išsisklaidžiusius, puolamus, persekiojamus pirmuosius Jėzaus apaštalus bei mokytinius, teišmeldžia netrukus tai, ko visi iš jos laukiame, tai, ko su viltimi ilgesingai šaukiamės. Paveik, Marija, greitai galingųjų širdis, įkvėpk didžiadvasio ryžto valdantiesiems, kad tautoms būtų duota tai, ko jos siekia, alkdamos ir trokšdamos teisingumo, ir ko jos ilgisi kaip tie, kurie jaučiasi broliai Kristuje. Jei tu, Marija, užtruksi su savo pagalba, pasaulis sulauks ne taikos, o katastrofos.

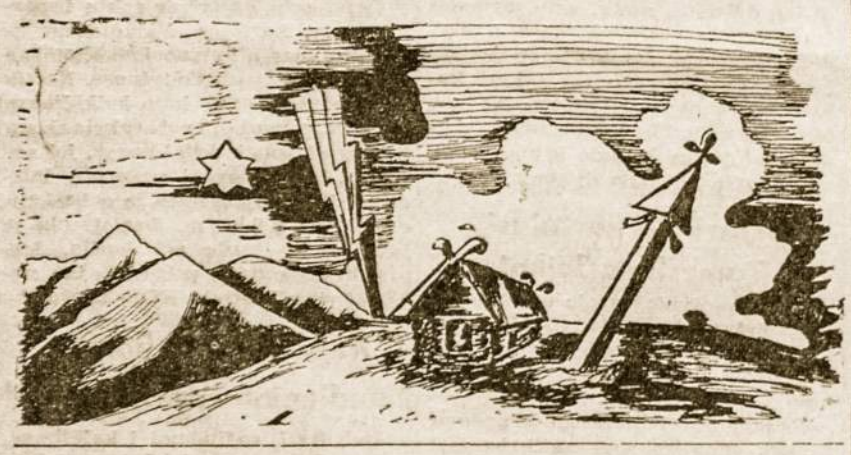

KARDINOLAS ALFREDAS OTTAVIANI

Gimė Romoje 1890 m. spalių 29 d. Kunigas nuo 1916 m., kardinolas nuo 1953-I-12. Turi filosofijos, teologijos, bažnytinės ir civilinės teisės daktaratus. Buvo filosofijos ir teisės profesorius, čekų kolegijos Romoje rektorius. Nuo 1928 m. darbavosi Vatikane: Nepaprastųjų bažnytinių reikalų skyriuje, Valstybės sekretoriate, eidamas sekretoriaus pavaduotojo pareigas. 1935 m. paskirtas į Augščiausiųjų Šv. Oficijaus Kongregaciją, kurios dabar yra sekretorius. Mums įdomu ir tai, kad kard. A. Ottaviani 1928 m. parašė lotyniškai ilgą straipsnį apie Lietuvos konkordatą (A. Ottaviani, Concordatum Lithuanicum, žurnale: Apollinaris, Roma 1928, nr. 1, psl. 51-64; nr. 2, psl. 140-149). Be to, praėjusią vasarą kartu su vienu lietuviu turėjo bendrą kelionę laivu per Atlantą, kurios metu išsamiai susipažino su aktualiaisiais Lietuvos reikalais.

Vatikane jis yra vienas iš įtakingiausių kardinolų.

Nepaprastai didelio atgarsio čia duodamą kalbą kard. Ottaviani pasakytą 1960 m. sausio 7 d. Romoje šv. Marijos Didžiojoje bazilikoj, Mišių metų už Tylos Bažnyčią, ypač už Vengriją, dalyvaujant italams bei pavergtosioms tautoms, kurių tarpe ir skaitlingi lietuvių atstovai. Pamaldas organizuoja Tarptautinė Marijos Akademija. Joje atstovaujama ir Lietuva. Už Lietuvą pamaldos pramatomos kovo mėnesyje, kurias praves vienas iš kardinolų. Ištisa kalba buvo atsptudinta "Il Quotidiano" dienraštyje sausio 8 d., nr. 7. Išeina Romoje.

PER BRANGUS SPORTAS

SPORTO REIKALAI PAS AUSTRALIJOS LIETUVIUS

Mes visi žinom, kaip sunku iš tėvo bei motinos iškaulyti dešimt šilingų kelionpinigių, važiuojant į krepšinio arba stalo teniso pratybas. Greičiau iš titnago išskelsi vandenį, negu vieną peną viršaus nusipirkti limonado prakaitui nuslopinti, bebėgiojant sporto aikštėje, bekeliant lietuviškojo sporto lygį!

— Bilietui ten ir atgal jau gavai, — sako tavo mylimas tėvelis, — o kam dar tie du šilingai, a? Į karčiamą bene rengies užsukt, mergaitei saldainių pirkt, varliamuši, ką?

— Ir vėl pinigų, — pradeda skaityti litaniją brangioji tavo motinėlė, — kai iš visų pusių į namus skrenda sąskaitos už gazą, elektrą, šunį, stereofoninę radiogramą, vištas? Ne, mano mielas, nė vieno peno daugiau!

— Ir iš viso, — susiraukia tavo gimdytojas, laikydamas kietai piniginę, — reikės dar pagalvoti, ar ko verti visi tie tavo sportai, kur svarbu ne kūno lavinimas, o tik kombinavimas, kaip iš mūsų ištraukti kuo daugiau pinigų... Na, šį sykį dar imk mano prakaitu uždirbtus penkis šilingus, jeigu neužteks traukiniui, pasėjėk kelias stotis pėsčias savo formai pagerinti, o sekantį kartą pažiūrėsim dar...

— Dar to betrūko — naujų batukų! — drasko plaukus močiutė sen galvėlė. — Kas gi mes, ar bankas, kur galima būtų pinigus semti maišais ir švaistytis visais keturiais vėjais, a?

Tuos žalgirio mūšius, kurie vyksta du kartus į savaitę, mes gerai pažįstam, nėra ko čia leistis į smulkmenas. Šturmavimas tėvų piniginės tvirtovės prieš keliaujant į pratybas pareikalauja daugiau energijos, negu pati sporto aikštė ir fizinis įtempimas besivaržiant su savo priešais. Liežuvio džiovinimas bemaldaujant kelių penų viršaus neatstoja tos naudos, kurią tau atneša aikštės kantinoje nusipirkta limonado bonka, galima sakyt, skersai gerklės atsistoja.

Ir štai tylų šeštadienio pavakarį mano mielų tėvelių durysna ima belstis mielieji sveteliai: to paties laivo transporto Petraitis su Petraitiene ir pas juos gyvenąs Juozaitis, iš tos pačios Vokietijos stovyklos Pranaitis su Pranaitiene ir jų bendras pažįstamas dar iš Lietuvos laikų Mykolaitis su žmona, kaimynas Stasaitis su Stasaitiene ir jų šeimos draugas Jonaitis su iš Melburno atvažiavusiu pas jį atostogų prietelium Antanaičiu.

Ir prasideda tada sportas!

Geriau pasakius, įvairios sporto šakos atstovaujamos: kilnojimas (stikliukų), metimas (nuorūkų ant kilimo), sviedimas (komplimentų, paskui — užgaulių žodžių), šokimas (pradžioj — į aukštį, paskui — po stalų), trumpų distancijų bėgimas (į tam tikrą vietą), šokinėjimas su kliūtim (stalai, kėdės, radijo aparatai), figūrinis čiužimas (per išvaškuotas grindis), disko svaidymas (turiu galvoje netičia numestas nuo stalo lėkštes), sunkumų kilnojimas (nešant svetelius į taksius), na, kai kada dar — kumščiasvydis, laisvos graikų - romėnų ristynės ir catch-as-you catch-can imtynės.

Sekmadienio rytą šių sportinių varžybų aikštę bevalant, kartą išnešiau į sandėlį devynias išlikusias sveikas bonkas ir, drauge su mylimu tėveliu apskaičiave, nustatėm, jog už jas buvo išleista keturiolika svarų, septyni šilingai ir penki penai, neskaitant sunaudotos anties, čielo kiaulės kumpio, prausyklinio bliūdo košelienos, vienos geldos mišrainės, trijų didžpyragių, dėžutės prancūziškų šampinjonų bei vienos skardinės švediškų spanguolių. Vienos dėžutės užsienietiško parašo taip ir negalėjau suprasti, bet atrodė, ten bus buvę norvegiškos bruknės prie antienos...

O kai pirmadienio vakarą, grįžęs iš mokyklos, rengiausi eiti į labai svarbias priešfinalines krepšinio rungtynes, kur turėjo išsispręsti mūsų klubo netolimas likimas, mano mylimas tėvelis kategoriškai man pareiškė:

— Man nė nepradėk prašyt jokių tokių dešimt, ar penkių šilingų! Jūsų tie lietuviški sportai mums su motina yra per brangūs, ne mūsų kišenei! Tegu tuo rūpinas bendruomenė!

PULGIS ANDRIUŠIS

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

BERISSO

JAUKI "MINDAUGO" D-JOS ŠVENTĖ BERISSE

Antrąją Kalėdų Dieną Berisso jaunimas: N. Marcinkevičiūtė, Bučytė, V. B. Stundžia bei šeštauskų šeima su Mikelaitienės ir Stundžienės pagalba, surengė Kalėdų eglutę su visomis tai dienai tinkančiomis tradicijomis: Kalėdų seneliu, dovanomis, deklamacijomis ir dainomis. Nors oras pasitaikė karštas, tačiau "Mindaugo" d-jos patalpos buvo užpildytos, senosios, jaunosios berisiečių kartos ir svečių iš Buenos Aires.

Su senelio atvykimu prasidėjo numatytoji šios dienos programa. Kalėdų senelis — V. Stundžia papasakojo vaikučiams apie tolimą Lietuvos šalį ir dabartinius žiauriuosius jos persekiojamosios vargus, kur persekiojamas jaunimas, jam neleidžiama švesti savųjų tradicinių švenčių, laikytis savųjų papročių. Pabaigoje senelis išporinęs viską apie gražiąją šalį — Lietuvą, kvietė mažuosius pamilti nors ir nematytą, tolimą tėvynės Lietuvos žemę ir neužmiršti jos kalbos.

O jaunieji parodė, kaip jie myli šią tėvų žemę. Mažieji pipirai ir paugliai padeklamavo puikių lietuviškų eilėraščių. Deklamacijas atliko: Salvutė ir Angėlytė Dulksnytės, Onutė Petraitytė iš Buenos Aires, Irena Andrevičiūtė. Naujai pradedąs ir duodąs nemažai vilties Leonardas Gabriūnas pagrojęs keletą dalykėlių akordeonu. Visų didžiausiam nustebimui, senosios kartos atstovai pasirodė, kad yra nepamiršę dar gražiųjų Lietuvos kaimo vakarų, kuriuos pajvairindavo skambia lietuviška dainele. Taip ir nuklydo visi į tolimą Lietuvos kaimą senųjų seksteto: Pilkos, Toškūno, Marcinkevičiaus, Jasausko ir Kukoriaus dainų sparnais. Jaunimas entuziazmo pagautas neatsiliko nuo senių ir Alberta Gruška, atlikęs karinę tarnyba Argentinos kariuomenėj pasirodė su solo: "Oi tu Tėklytė", už ką jam buvo sukeltos džiaugsmingos katutės.

Iš Buenos Aires atvykusių svečių vardu sveikino Inž. S. Babronis kviesdamas ir toliau taip dirbti neužmirštant savo kalbos ir lietuviškojo kaimo papročių. Akordeonistas Vytautas Cibavičius akordeonu išpildė Jureivių maršą ir kt. Berisso jaunimas gražiai pašoko keletą tautinių šokių ir tt.

Pabaigoje kalbėjo kun. J. Duoba sveikindamas Berisiečius Naujųjų Metu proga. Po to sekė nuotaikingi jaunimo šokiai, o visi kiti vaišinosi prie puikiai paruoštų stalų. Tenka pastebėti, kad šios visos šventės darnų pasisekimą pravedė Jonas Jašauskas.

Naujųjų Metu sutikimui buvo suorganizuota tradicinė "Mindaugo" D-jos Asado, kuris praėjo su didėliu pasisekimu ir linksmumu. Skambėjo lietuviškos dainos, visi sveikinos nuoširdžiai spausdami rankas, o drąsesnieji ir lūpų nepasigailėjo prie geriausių linkėjimu pridėti. Labai puikią asadą iškepė, asado kepimo veteranas p. J. Kulakauskas. Skanius užkandžius pagamino pp. R. Dulksnienė ir O. Stundžienė, jos pačios ir prie stalo patarnavo.

Sudaryti naująjai 1960 metų valdybai yra pavesta šiems d-jos jaunuoliams: L. Gabriūnui, A. K. Voguliui ir V. B. Stundžiai.

Daug berisiečių, ypač jubiladų vasaros atostogas praleido Carhue. Jų tarpe P. Žemaitis su ponia, A. Jančis su Jančiene, p. M. Jašasickienė, O. Stundžienė ir kiti.

Taip pat, važiuojąs į Berissą Vaidintojų Būrelis, vadovaujamas p. K. Runimo suvaidins vieno veiksmo dramatinį vaizdelį "Grįžtantieji Tėviškėn". Šis veikalėlis jau vieną kartą buvo vaidintas Buenos Aires Gedulo Dienos proga. Ir nežiūrint į tai, kad yra trumpas, bet minėto būrelio vaidintojai, paties autoriaus vadovaujami, su didžiu įsijautimu visus žiurovus perkelia į dabartinės pavergtosios Lietuvos žiaurią tikrovę-tragišką Sibiro tremtinio šeimos kančias ir parodo klastingu melu grindžiamo komunizmo sukurtą "laimę" nudieninėj Lietuvoj.

TEMPERLEY

PUIKIAI PASISEKUSI GEGUŽINĖ

A. L. B-nė Temperley Apylinkė š. m. sausio 23 d. pp. žekių sode, Villa Sastre, suruošė Lietuvišką gegužinę, kuri praėjo su didžiausiu pasisekimu. Buvo daug žmonių, o ypač gražaus jaunimo, kuris veik iki paryčio linksmai lietuviškoj aplinkumoj praleido laiką.

PADĖKA

Ypatinga padėka tenka pp. žekiams už suteiktą gegužinei vietovę, ponams muzikantams: Vc. Galeckui, Osvaldui Vikt. Zabielenicz, A. Gečiui, ir p. J. Valantinavičiui už dainas ir gerai išlavintą oktetą, kurį sudaro: M. Povilaitis, Sadauskas, žekys, Giedraitis, Zlotkus, Morkūnas Gikys ir Zlotkus.

ALB Temperley Apil. Valdyba

KORDOBA

● **Kun. V. Leščinskas,** perkeltas Cordobos vyskupijos į Villa Ascasubi klebonu. Prieš užimsiant naująją klebono pareigų naštą, lankėsi Urugvajuje ir grįždamas buvo užsukęs keletai dienų į Buenos Aires bei Avellaneda.

● Architektas **Jonas Tremoša** (sūnus) nuo sausio 10 d. vadovauja 6-jam SLA skyriui.

● **P. Židonis** virš mėnesį laiko atostogų praleido Leono Židonio (brolio) ūkyje Buenos Aires provincijoje, San Pedro vietovėje.

● **Valerija Vaitaitytė Bendinskienė** su dukrele Onute, trijų savaičių atostogas praleido Villa Rumipal, Kordobos kalnuose.

● **Juozas Palšis,** pensiono "Lituana" savininkas, savo sūnui Rikardui, gimnazijos mokiniui, nupirko motociklą.

● **P. Virginija Tvaskaitė-Sadukienė** sausio 18 d. susilaukė sūnaus, kuris po savaitės laiko mirė, palikdamas liūdesy tėvelį Antaną Saduką ir mamytę Virginiją.

Visi į "Mindago" Dr-jos rengiamą

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

– Vasario 16 dienos – paskelbimo minėjimą,

kuris įvyks:

— I —

Š. m. vasario mėn. 20 d. "Mindaugo" Dr-jos patalpose, c. Napoles 4260, Berisso, 9 val. vakaro.

PROGRAMOJE:

1. Dr-jos pirm. p. V. Stundžia atydarymo žodis.
2. P. Zeferino Juknevičiaus kalba.
3. Lietuviškas vaidinimas p. K. Runimo vadovybėje su geriausiais vaidintojais iš Bs. Aires.
4. Deklamacijos.
5. Šeiminiškas pasilinksminimas.

Laukiama atsilankant visų berisiečių ir svečių. Įėjimas visiems laisva auka. Atskiri pakvietimai nesiuntinėjami.

— II —

Vasario mėn. 21 d., sekmadienį, 11 val. Ukrainiečių bažnyčioje bus šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės tautiečius.

Kviečiame visus kuo skaitlingiausiai atsilankyti ir į minėjimą ir į lietuviškas pamaldas.

"MINDAUGO" DR-JOS VALDYBA

Pasaulio Lietuviai

URUGVAJUS MONTEVIDEO

DAR APIE MALONŲ SVEČIĄ

Amerikiečio Juozo Bačiūno apsilankymas Montevideo lietuvių kolonijoje buvo malonus ir reikšmingas įvykis. Jau pakeliui iš Rio de Janeiro į Buenos Aires J. Bačiūnas su žmona vieną dieną praleido su kaikuriais šios kolonijos lietuviais. Jie buvo dr. K. Graužinio ir ponios svečiai, o vakare Lietuvos Pasiuntinybėje per pagerbtuvių koktelį turėjo progos susipažinti su kolonijos veikėjais.

Specialiai šis svečias pas Urugvajaus lietuvius atvyko iš Argentinos kelioms dienoms su lietuvišku filmu iš J. A. Valstybių kultūrinės veiklos. Liet. Kultūros Draugijoje sausio 2 d. jis tarė tautiečiams nuoširdų žodį ir parodė minėtąjį įdomų spalvotą filmą. Svečią pristatė darugijos pirm. M. Svečiulis. Be to, apie jį ir kitą plačiai žinomą lietuvį, sukaktuvininką Min. K. Balutį kalbėjo Min. dr. K. Graužinis.

Kitą vakarą lietuvių bažnyčios salėje buvo surengtas svečio pagerbimo pobūvis su plačia kultūrine programa. J. Bačiūno šviesią patriotinę asmenybę plačiau apibūdino K. Čibiras. Susijaudinęs svečias pasakė savo įspūdžių ir patyrimų iš lietuviškos veiklos, kviesdamas visus, ypač jaunimą, garbingai atstovauti savo tautybei. Po filmo, kurį pilnutėlė publikos salė sekė su įtemptu dėmesiu ir pasitenkinimu, kolonijos katalikiškasis jaunimas pademonstravo tautinius šokius ir Vyt. Dorelio choras pasirodė su lietuviškų dainų pyne. Svečias tiek jaunimo šokėjų grupei, tiek chorui A. L. Bendruomenės vardu paskyrė po piniginę dovaną. Parapijos labui paliko savo knygų.

Programą organizavo ir ją vedė klebonas kun. J. Giedrys SJ. Vaišėmis pasirūpino Moterų Draugija.

Svečią sutiko ir išlydėjo jaunimo kūrys ir atsakingi vietos veikėjai. Visiems jis paliko gražų lietuvišką įspūdį.

ITALIJA

SOLISTĖS UKNEVIČIŪTĖS KONCERTAI

Romoje studijuojanti solistė Albina Uknevičiūtė Vasario 16 dienos proga koncertuos Vokietijos lietuviams. Sugrįžusi į Romą dainininkė paįvairins Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks vasario 21 dieną.

NAUJI AKADEMIKAI

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, kurios centras yra Romoje, į garbės akademikus pakėlė prelatą P. Jurą ir į akademikus mokslininkus prof. Julių Graurogką, prof. Joną Grinių, prof. Antaną Liumą SJ ir prof. Antaną Salį. Akademija dabar leidžia "Suvažiavimo Darbų" IV tomą ir ruošia spaudai metraštį.

LIETUVIAI ITALAMS PAVYZDŽIAI

Italų spaudoje pasirodė dvi telefotu perduotos nuotraukos apie lietuvius. Viena vaizduoja Leonų šeimą Š. Amerikoje, kurios tėvai po nepaliaujamų pastangų ir ilgos širdgėlos pagaliau sulauksią dukters ir sūnaus iš Sov. Sąjungos. Kitoje perduota Stasio Jankaus šeima, kuris nepakėlė suvaržymų, trukdančių laisvą kviečių auginimą Michigane, paliko Ameriką ir įsikūrė Australijoje, kur džiaugias galįs laisvai auginti tai, ko pats nori. "Štai prie ko veda laisvės meilė" — pabrėžia Il Quotidiano dienraštis.

Nauja italų žinių agentūra Mondo Migliore (Geresnis Pasaulis), vaizduodama Bažnyčios persekiojimą Sovietuose, plačiausiai minėjo apie Lietuva.

Šiaurės Italijoje esančios Vicenzos vysk. Karolis Zinato tos pačios temos kalboje rėmėsi naujausia Lietuvos bažnytine padėtimi.

Vietinė spauda plačiai paminėjo apie "Lietuvos širdyje iškilusį kryžių miestą". Tai esą grįžusių iš Sibiro padėkos ir atsparaus lietuvių tikėjimo ženklai.

TAUTŲ SAMBŪVYJE

Sausio 14 d. F. A. O. (Food and Agricolture Organization of the U. N.) centre Romoje Šv. Sosto nuolatiniai prie šios organizacijos atstovai sušaukė 94 tautų virš 1500 jaunimo, daugiausio studijuojančio, kad supažindintų su FAO humanitarinelabdaringa veikla bei tolimesniais siekimais. Juos nušvietė arkiv. P. Sigismondi. Apaštalų Sostas šioje veikloje bendradarbiauja ir siekia, kad, kovojant prieš fizinį alkį (FAO tikslas) ir skleidžiant teisingumo alkimą bei troškulį, žmonija, pagal Dieviškojo Mokytojo žodžius, "turėtų gyvenimo ir apsčiai turėtų". Tarp eilės lietuvių studentų-klierikų, dalyvavo vysk. dr. V. Padolskis, kun. dr. V. Balčiūnas ir kun. prof. J. Zeliauskas SDB, ypatingasis lietuvių atstovas.

LIETUVIŲ KALBA TARP 118

Tikėjimo skleidimo kongregacijos surengtoje Vatikane akademijoje, dalyvaujant Šv. Tėvui Jonui XXIII, daugeliui kardinolų, diplomatų ir viso pasaulio studentų filosofų-teologų, tarp kitko, popiežiaus sukurtos maldos už naujatikius dalį, šalia kitų 118 kalbų, stud. Jonas Gaudzė, Šv. Kazimiero kolegijos auklėtinis, skaitė lietuviškai.

LIETUVIS SVARBIOJE ĮMONĖJE

Dr. Juozas Valantinas, Italijoje baigęs veterinarijos mokslus ir emigravęs į Š. Ameriką, vėl sugrįžo į Šiaurės Italiją, Brescia miestą, kur vienoje tarptautinėje maisto įmonėje eina svarbias pareigas.

ARGENTINIETIS LIETUVIS

Kl. Ernestas Parselis MIC, kurio tėveliai ir brolis gyvena Avellanedoje, studijuoja filosofiją Romoje, Angelicumo universitete.

ĮTEIKTA IR PRIIMTA

Min. S. Lozoraitis įteikė notą Norvegijos užsienio reikalų ministeriui dėl ekonominės sutarties su Sovietais, kurioje pažeidžiamos Lietuvos teisės.

Vokietijos ambasadorius prie Šv. Sosto besilankančiam Romoje Adenaueriui surengė priėmimą, į kurį buvo pakviestas ir min. S. Girdvainis.

PAAUKŠTINTI

Romos Grigaliaus universitete A. Liuima SJ pakeltas į ordinarinius profesorius ir P. Rabikauskas SJ į extraordinarinius. Abu profesoriai bendradarbiauja tarptautinėje spaudoje. Pirmas rašo prancūziškai, o antrasis vokiškai.

SPAUDOS DARBININKAS

Kun. Leonas Horoška, gudų kilmės lietuvių draugas, redaktorius ir rašytojas, sausio 18 d. Romoje pas marijonus padarė pirmuosius įžadus. Toliau darbuosis Londone.

SUKAKTIS IR PRAEITIS

Kadangi šiemet sueina Ateities sąjungos auksinė sukaktis, Romos ateitininkų draugovė, kun. Jono Riaubūno vadovybėje, stropiai gilinasi į sąjungos istoriją. Istorinių žinių ypač pasigenda jaunesnieji nariai.

VENGRAI IR ŠV. KAZIMIERAS

Vatikanui išleidus pašto ženklus su šv. Kazimieru, Italijos vengrai pasigamino kazimierinėmis temomis korespondencijai leidinių.

JEI NESKAITYSI IR NEPRENUMERUOSI "LAIKO" NETOLIMOJE ATEITYJE IŠ TAVĘS PASIJUOKS LIETUVIŠKAI NEIŠMOKĘS TAVO VAIKAS.

ŠVENTOS MIŠIOS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIOJE

1960 metais

VASARIO MĖNESY:

—15-ją 7,30 val. už aa. **Joną Vasiliauską**

—16-ją 7,30 val. už aa. **Steponą Grigaliūną**

—17-ją 7,30 val. už aa. **Joną Vasiliauską ir jo tėvelius**

—18-ją 7,30 val. už aa. **Motiejų, Oną ir Mariją Simkevičius**

—19-ją 8 val. už aa. **Šimkūnų ir Šilaikių šeimas**

—20-ją 7 val. už aa. **Telesforą Mikalauską**

—21-ją 10,30 val. už aa. **Emiliją Misiūnienę**

—24-ją 7 val. už aa. **Motiejų ir Sofiją Sakalauskus**

—25-ją 8 val. už aa. **Morkūnų ir Stalioraičių šeimas**

—28-ją 10,30 val. už aa. **Agotą Šveiderytę-Veličkienę**

Temperley vasario 21 d. 10 val. už aa. **Elzbietą ir Kazimierą Makštelius.**

KOVO MĖNESY:

—1-ją 9 val. už aa. **Margauskų ir Revinskų šeimų mirusiuosius.**

—2-ją 8 val. už aa. **Feliksą Rutkevičių ir Atraškevičių šeimos mirusiuosius.**

—3-ją 9 val. už aa. **Veroniką Levickienę.**

—4-ją 8 val. už aa. **Kazimierą Veličką.**

—5-ją 9 val. už aa. **Eduardą Švedą.**

—6-ją 8 val. už aa. **Kazimierą Šulnį.**

10.30 val. už aa. **Petronėlę ir Juozą Kundrotus.**

—7-ją 8 val. už aa. **Elzbietą Latonienę.**

—8-ją 8 val. už aa. **Aleksandrą Pribilskienę.**

—9-ją 9 val. už aa. **Karoliną ir Petrą Pranius ir Igną Moseičiuk.**

"LAIKO SPAUSTUVĖ

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

PARSIDUODA NAMAS

Calle Carlos Delli 2396, Longchamps, 4 kvadros nuo stoties parsiduoda namas su sklypu žemės.

Teirautis pas Karolį Talutį, Calle Carabelas 241, Avellaneda.

Vitrinų Fabrikas
„V I T R A L"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų pataisymai.

SĄŽININGAS DARBO ATLIKIMAS

JUJUY 1362 Lanus Oeste

KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde. Av. Gen. Cadorna 85

REIKALINGA VIRĖJA,

pagyvenusi moteris viena ar su vyru, be vaikų. Teirautis: Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 208-5027.

Puikiausios maudymosi sąlygos sūraus vandens
Baseine "LIETUVA",
LA SALADA
— 1 KVADRA NUO BASEINO "LA ISLA" —
Sav. Kastutė Masiokienė ir sūnus
DUODAMI PIETŪS IR ŠALTI GĖRIMAI

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"
Savininkas VYTAUTAS DORELIS
Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.
Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.
BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay
Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
-profesionalas yra pasiruošęs ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7268

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

Turismo Mundial
25 de Mayo 611 - 1er. P.
T. E. 32 - 2412

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

PAŽINKIME EUROPOS GROŽYBĖS IR DALYVAUKIME TARPTAUTINIAME EUCHARISTINIAME KONGRESE 1960 VII - 31 – VIII - 7 MIUNCHENE

"LAIKO" — Pijaus Gudelevičiaus vadovybėje organizuojama lietuvių grupelė, kuri prisideda prie Tautinės Argentiniečių kelionės, vadovaujamos Lomas de Zamora vyskupo pagelbininko ir Generalinio Vikaro Jo Ekselencija ALEJANDRO SCHELL.

Kelionės Tvarkaraštis

Iš Buenos Aires laivu "CORRIENTES" išplaukiama 1960 m. birželio mėn. 27 dieną.

BIRŽELIO MĖN.
28 MONTEVIDEO
LIEPOS MĖN.
1 SANTOS
2 RIO DE JANEIRO
12 FUNCHAL
14 LISBOA

Nustatytame laiko tarpe daromos ekskursijos ir lankomos visiems įdomios vietovės.

18 NEAPOLI. Išlipama iš laivo su visais lagaminais ir nugabenami į viešbutį nakvinėn visi keliaiviai.

19 POMPEYA, AMALFI, SORRENTO. Visos dienos ekskursijoj aplankius garsiuosius Pompejos iš po Vezuvijos lavos bei pelenų atkastuosius griūvėsius ir šv. Rožančiaus baziliką, tesiama kelionė gražiuoju pajūru "Amalfitana", su nepaprasto grožio vaizdais iki Sorrento. Iš ten keliu "Castellamare di Stabia grįžtama Neapolin.

20 MONTE CASSINO, ten pasikeliama iki garsiosios TT. Benediktinų Abatijos, kuri laike paskutinio karo buvo sunaikinta, o dabar jau veik pilnai atstatyta. Pasigrožima kalnų bei slėnių įvairumu ir tesiama kelionė Romon tiesiog į viešbučius.

21 Iš ryto lankomas Romos miestas: Via Veneto, Plaza Colonna, Panteon, Angelų pilis, Coliseo, šv. Povilo bazilika už miesto sienos, Via Apia antiqua ir tt. Popietis laisvas.

22 Ryte laisvas laikas. Po pietų tesiami bendrieji lankymai. Vatikanas su garsiosiom galėrijom ir muziejais, Sikstinos koplyčia su garsiaisiais Miguel Angelo meno kuriniais, šv. Petro bazilika bei didžioji kupola, Capitolio, Foro Romano, Palatino-Nerono karališki rūmai ir tt.

23 Susitikimas su Romos lietuviais, aplankymas TT. Marijonų ir AUDIENCIJA PAS ŠVENTĄJĮ TĖVĄ.

24 ASYŽIUS, aplankius šv. Pranciškaus karstą ir bazilikas, per nepaprastai puikius Umbrijos gamtovaizdžius per Perugiją nakčiai skubama tiesiog į Florencijos viešbučius.

25 Iš ryto apžiūrimas miestas: Senasis Palocius, šv. Gėlių Marijos katedra, krikštykla, šv. Kryžiaus bažnyčia, Mediči koplyčios, Pitti ir Uffizi galerijos su paločiais. Vakariop ekskursuojama į Fiesole, kur lankoma: katedra, Teatro Romano, Settignano ir San Salvi.

26 Pagal susitarimą laisvos ekskursijos po Florenciją ir jos apyl.

27 Išvykstama Venecijon nakvoti viešbučiuosna. Pakeliui aplankoma: bokštų miestas Bolonija, Ferrara ir Paduva su garsiąja šv. Antano bazilika.

28 Iš ryto lankomas Venecijos miestas: šv. Morkaus aikštė ir bazilika, archiologinis muziejus ir Dožų rūmai, Gailestingumo Motinos ir Marijos Sveikatos bažnyčios ir kitskas. Popietis laisvas.

29 Išvykstama Insbrukan į viešbučius per Treviso, Belluno, Cortina d'Ampezzo, Brunico ir Bressanone.

30 Iš ryto lankomas miestas: Hofburg, Arco de Triunfo, šv. Jokūbo parapijinė bažnyčia, Hofkirche, Castillo Ambras ir kitkas. Per Weilheim išvykstama nakvynėn į viešbučius Munchenan.

Munchenas

Nuo liepos mėn. 31 d. iki rugpiūčio mėn. 7 d.

Įsijungiama į Eucharistinį Kongresą lietuvių grupėje.

Iškilmingas Euch. Kongreso atidarymo aktas visose miesto parapijų bažnyčiose. Tuo pačiu metu atidaromos įvairios parodos.

Pirmosios dienos yra skiriamos įvairių tarptautinių organacijų konferecijoms, teatrališkiems pasirodymams, paskaitoms, koncertams, bažnyčių lankymams ir tt. Su Apaštališkojo Legato sutikimu prasideda bendrieji Kongreso aktai. Laike II-os savaitės vidurkio, įvairių tautybių vyskupai laiko iškilmingas Mišias ir kitas šv. Sakramento pamaldas. "Theresienwiese" vienam milijonui tikinčiųjų susirinkimo vietovėj, miesto centre, šeštadienį bus naktinė procesija ir ten vyks pagrindinės bendros Kongreso iškilmingos pamaldos

---

Sugrįžimo data ir kelionės tvarkraštis bus paskelbtas vėliau. Norintieji gali Europoje pasilikti iki spalio mėn. 16 d. imtinai, sugrįžimui paimdami vienintėlės klasės laivą F. A. N. U. bendrovės, kurio kelionės laiką ir tvarką susižinos pas kelionės vadovybės asmenis.

Visa kelionė iki Miuncheno ligi rugpiūčio 8 d. kainuoja $ 58.000.

Norintieji vykti orlaiviu, Italijoje prisijungia prie bendros ekskursijos dalyvių. Orlaivių kelionės sąlygos bus paskelbtos vėliau.

Kaina argentinietiškais pezais yra apskaičiuojama 80 pezų JAV dolerio verte, kuri gali kartais pagal bendras transporto bendrovių bei viešbučių paklausą keistis.

Bendrosios Kelionės Sąlygos

Į kelionės kainą įsiskaito:

1) Vienos klasės laivuose kelionė ten ir atgal
2) Visi įsėdimo ir išlipimo uostų mokeščiai laivan.
3) Kelionė po Europą pagal programą moderniškuose autobusuose su sėdinėm tipo "avion", radio ir 2-os kl. rezervuotom sėdynėm gelžkeliais.
4) Apgyvendinimas rinktinuose viešbučiuose po du asmenius kambary. Miunchene, trūkstant viešbučių, bus apgyvendinama pencijonuose ar pas privačius asmenis specialiai Kongreso būtų komisijos parinktuose.
5) Pilnas pragyvenimas su pusryčiais, pietais ir vakariene.
6) Kelionės metu pietūs specialiuose restoranuose ar viešbūčiuose.
7) Pragyvenimo mokestis viešbučiuose ir restoranuose įskaitant arbatpinigius ir kitka.
8) Nemokamas dalyvavimas visuose Pasaulinio Eucharistinio Kongreso iškilmėse ir parengimuose.
9) Nemokamas naudojimasis prityrusiu kelionių priskirtuoju vadovu.
10) Programoje įvardytųjų miestų aplankymai su paaiškinimais vadovų kalbančių castellana bei lietuviškai.
11) Nemokamas įėjimas į muziejus, galerijas, bažnyčias ir visas kitas vietas pagal lankymo planą.
12) Visur specialisto pagalba važiuojant per valstybių sienas muitinės reikaluose.

Pastaba:

Dalyvavimas kelionėje į Europą garantuojamas įmokant 10 % kelionės kainos.

Kiekvienas keleivis turi išsiimti tarptautinį skiepų liudijimą, kuris įsigijamas Paseo Colon 245 nuo 8 val. iki 18; šeštadieniais nuo 10 iki 12.

Sustojus laivui bei paliktais laisvadieniais, pats apsimokėdamas išlaidas gali pasiimti pagal savo skonį įvairias išvykas.

Tolimesnių informacijų galima teirautis pas Pijų Gudelevičių, Mendoza 2280, Avellaneda, Telf. 208-5027.

Pakrikštyti Aušros Vartų parapijos bažnyčioje

— Š. m. sausio mėn. 30 d. buvo kun. a Lubicko pakrikštyta **Marija Morta Savickaitė**, Povilo ir Onos Baublytės Savickų dukrelė. Pažimėtina, kad Marytės Mortos abu tėveliai čia gimę gražiai kalba lietuviškai ir su lietuviais mielai visur bendrauja ir krikšto tėvais pakvietė p. Viktorą Baublį su p-le Ona Savickaite.

Krikšto proga, Paraguay g-vė nr. 860, Avellaneda, pp. Savickų namuose, buvo jaukios giminių, draugų ir kaimynų džiaugsmui iškeltos krikštynos. Į naujagimės sveikatėlę buvo išgerta, pašokta ir padainuota daug kražių lietuviškų dainelių, linkint guviai augti tėvelių ir tautiečių džiausmui jaunajai lietuvaitei.

Susituokė Aušros Vartų Parapijos Bažnyčioje

— Š. m. sausio 30 d. susituokė p. **Alfredas Jarkowski** su p-le **Elze Šimkūte**. Prie altoriaus atlydėjo ir svotais buvo p. Angel J. Aicardi su p. Berta **Šimkūniene**. Moterystės sakramenta suteikė ir palaimino kun. Mykolas Jodka, MIC.

PADĖKA

Prie dažnų švenčių, paskutiniu laikui vykusių parengimų Lietuvių salėje, gausiai savuoju darbu ir pasišventimu prisidėjo pp. Marta Sturevičienė, Uršulė Šilaikienė, Gr. Krivickienė, Ona Kundrotienė, M. Krutienė, J. Paserpskienė, Ona Lipinskienė, V. Rastauskienė ir kitos, kurios savąjį veltui darbą skiria Lietuvių Parapijos naudai. Joms visoms už visas talkas nuoširdus **ačiu**.

Švenčių rengimo Komisija

VERDA GYVENIMAS VILLA DEL DIQUE EŽERO PAKRANTĖSE

Neįvykus mergaičių stovyklai Cordobos kalnuose, atvykęs iš Rosario kun. Vitas Šimanskis suorganizavęs virš dešimties asmenų būrį berniukų, vasar'o mėn. 3-ją dieną su visu būriu išvyko į Villa del Dique. Prie jo grupės prisidėjo Rosario mieste kun. Juozo Margio surinktas 15 asmenų berniukų grupė, kurie visi bendrai pabus Villa del Dique mėnesį laiko.

● **Kun. Aug. Steigvila**, "Laiko" vyriausias redaktorius nuo 10 dienos sausio mėnesio yra išvykęs sveikatos atgauti ir pasigydyti atitrūkus nuo įtemto parapijos darbo į Villa del Dique. Ten gydytojo priežiūroj ir vaistais tikisi sustiprėjęs apie vasario mėn. vidurį grįžti Avellanedon.

● **Kun. Vytautas Alfonsas Palubinskas**, irgi Villa del Dique prieglopsty savąją sveikatą remontuoja.

● **Generolas Teodoras Daukantas**, pasisvečiavęs Villa Rumipal pas pp. Palšius, atostogauja Casa San Casimiro, Villa del Dique.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 100.—, pusm. $ 50.—, vienas nr. $ 4.—. Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XII METAI Nr. 252 — 5 DE FEBRERO

T. Jančiaus, TT. Marijonų šv. Kazimiero provincijos Provincijolo ir T. Jakaičio išleistuvės Avellanedoje

Did. Gerb. Provincijolas, kun. J. Jančius, atvykęs Argentinon praeitų metų grodžio mėn. 15-ją dieną, atlikęs Bažnyčios teisėmis numatyta TT. Marijonų gyvenviečių bei asmenų aplankymą Rosario, Avellanedoj ir Villa del Dique, š. m. sausio mėn. 24-ją d. Aušros Vartų Lietuvių salėje dalyvavo jo garbei ir Kun. J. Jakaičio atsisveikinimo kuklioje arbatėlej. Daug ir ilgų kalbų ir dar daugiau dainų pynėj greit laikas nuo vakaro 7-os valandos iki virš 10 valandų prabėgo. Visi kalbėtojai stengėsi prisiminti garbingųjų kunigų: T. J. Jančius ir T. J. J. Jakaičio nuveiktuosius lietuvybei ir katalikybei darbus. O tų darbų būta nemažai, tai ir juos bent trumpais žodžiais apibūdinant, ir kalbėtojui ir klausytojui greit laikas prabėgo. Pirmutinis, rodos, atsisveikinimo žodį tarė Lietuvių Bendruomenės Argentinoje pirmininkas p. Ignas Padvalskis, Lietuvos Išlaisvinimo komiteto ir Radio Valandėlės "Lietuvos Aidai" Zef. Juknevičius, buvęs Arg. Kons. Lietuvoje A. Barsanti, skautų linkėjimus perdavė inž. Stasys Babronis, parap. klebonas — kun. prof. Jonas Duoba, šv. Cecilijos Choro vardu p. Karolis Misiūnas, p. Pijus Sakalauskas iš kaimynų pusės gražiai nupasakojo T T. Marijonų pirmųjų dienų apaštalavimą paminint ir savąsias nesitikėtas vestuves, p. Elzė Diminskienė — Lietuvių Moterų dr-jos, o p. kap. V. Diminskis — Ats. Karių ir Kovotojų S-gos vardais kalbų pynę pajvairino ir visą išleistuvių tvarką kiekvieną kalbėtojį jaukiai apibūdindamas pravedė.

Į sveikinimus atsakė kun. J. Jančius, ir kiek ilgėliau kalbėjo labai daug visam lietuvių tautiniam ir katalikiniam darbe Argentinoje nusipelnęs kun. J. J. Jakaitis, kuris 26-ją sausio išskrido į JAV-es švęsti savo 50 metų kunigystės jubiliniu metų bei rinkti aukų Berisso lietuvių parapijos pastatams.

T. J. Jančius, T. J. Jakaitis, A. Barsanti su ponia ir Juknevičiai arbatėlėje

● Stasys Povilonis su ponia ir sūnumi kelių savaičių atostogom išvyko į Sierras de Cordoba. Pirmiausia apsistos Villa del Dique, kur turi įsigijęs didelį lotą. Vėliau mano užsukti Entre Rios provincijon.

Kun. J. Jančius ir p. J. Bačiūnas tarpe Argentinos lietuvių veikėjų

● **Eleonora Jasinevičienė** su sūnumi pailsėjus 20 dienų Carhue grįžo Avellanedon prie kasdieninio darbo.

● Vytautas Cybavičius su A. Rastausku trims savaitėms išvyko į Sierras de Cordoba poilsiui.

● Inž. Jonas Čekanauskas su šeima po vasaros atostogų iš Mar del Plata grįžo Avellanedon prie darbo į savo fabriką.

● Marija Matulaitienė ir Ona Kniežaitė praleidę porą mėnesių Mar del Plata, sugrįžo į Buenos Aires, iš kur vyks Sierras de Cordoba.

● Elzbieta ir Prana Krapavickai sausio 26 išvyko atostogų į Tucuman. Ten žada pabūti mėnesį laiko.

● Elena Buzienė svečiuojasi Urugvajuje; ten išbus keletą savaičių.

● Jonas Rudėnas su ponia ir sūnumi, ir Pranas Baltakis keletai savaičių išvyko jėgom atgauti į Carhue. Iš ten vyks į Mar del Plata.

● Seselės, Angelika ir Elenisa keletai savaičių švesti naujos seselės įvilktuvėms išvyko Cordobon.

● Lietuvių Aušros Vartų mokyklos vedėjos — Seselės Kazimierietės gavo senai lauktą telefoną. Telf. Nr. 208-1116.

● Šventos Cecilijos choras stipriai ruošiasi švesti Vasario 16-os dienos minėjimą. Choro repeticijoms renkasi kiekvieną trečiadienį nuo 8 — 10 vakaro valandų, o šeštadieniais nuo 19 — 21 val. Dabartiniam choro sąstatan įeina keletas naujų koristų: Bruna Barauskienė, p. Šimkūnienė su dukrele, M. Kančauskienė ir kitos.

● Kazimieras Gulbinas išgulėjęs virš dviejų mėnesių ligoninėje, kurių metu buvo padarytos keturios operacijos, grįžo į Monte Chingolo nuosavus namus.

● Antanas Parselis su ponia mėnesio laikui yra išvykęs į Villa del Dique.

● Elena Timinskienė ir p. Jankienė su dukterim pailsėję bei pasigydę Carhue grįžo į Buenos Aires.

● Josefa Paserpskienė ir Marija Žitkienė išvyko mėnesinėm atostogom į Cita Giardino, Cordoba.

Atsiųstos naujos knygos paplatinti ir paminėti

1. *Ant. Giedrius*, PASAKĖČIOS, išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Chicago.
2. *S. Goštautas*, ANTOLOGIA BIOGRAFICA DEL ARTE LITUANO. Išleido Bedout, Medellin, Colombia. Knyga pagarsėjusi kolombiečių spaudoje.
3. *Pranas Naujokaitis*, UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS. Romanas 510 psl. Išleido Liet. Knygos Klubas, Chicago 1959 m.
4. KOLUMBIJOS LIETUVIS, Nr. 21-22, spalis-lapkritis. Leidžia Lietuvių Katalikų Komitetas Kolumbijoje.